

2023

Årsredovisning 2023

och verksamhetsuppföljning för Uppsala pastorat

Svenska
kyrkan

Uppsala

Gamla Uppsala prästgård, lokalen Brunnen

Förord	3
Verksamhetsuppföljning	4
Fastigheter	18
Så här användes kyrkoavgiften 2023	23
Hållbarhetsrapport	24
<hr/>	
Årsredovisning 2023	31
Förvaltningsberättelse	32
Resultaträkning	37
Balansräkning	38
Kassaflödesanalys	41
Redovisningsprinciper	43
Noter till resultat- och balansräkning	46
Underskrifter	56
<hr/>	
Revisionsberättelse	57
Revisorns yttrande, hållbarhetsrapporten	60

Tradition och förnyelse

Att sammanfatta ett år låter sig inte så lätt göras. Kanske kan begreppen tradition och förnyelse vara till hjälp för att sammanfatta just år 2023. På många sätt har verksamheterna löpt på som vanligt i den rika och myllrande verksamhet som bedrivs i Uppsala pastorats församlingar, där möten mellan Gud och människor och människor emellan sker dagligen och stundligen på en mångfald av platser och i olika verksamheter. Det är en rikedom som vi ska vara glada och stolta över att den löper på just som vanligt enligt de traditioner som finns här.

Gudstjänstlivet har präglats av en bred mångfald med allt från enkla gudstjänster med några få till riktigt stora gudstjänster, såsom de biskopsvigningar som hölls i Uppsala domkyrka i januari. Under året har Svenska kyrkan också fått ta emot *Kyrkohandbok för Svenska kyrkan på teckenspråk*. I arbetet inför mottagandet av *Kyrkohandboken på teckenspråk* var pastoratets teckenspråkiga präst involverad och själva mottagandet gjordes av ärkebiskop Martin i Uppsala domkyrka.

Undervisningen har bedrivits i våra församlingar genom konfirmationsundervisning för både ungdomar och vuxna, i våra förskolor, i vår barnverksamhet och församlingarnas och Universitetskyrkans och Sjukhuskyrkans samtalsgrupper, för att nämna några sammanhang.

Diakonin har en viktig roll, där vi under året har startat upp verksamheten *Preloved* i S:ta Maria, där uttjänta kläder får nytt liv genom ett arbete som bedrivs till stor del av volontärer. Diakonin har haft stor betydelse för arbetet med människor i ekonomisk utsatthet och i flykting- och integrationsfrågor.

Vi möter människor i vårt samhälle genom alla de nätverk som finns mellan Uppsala pastorat och det omkringgivande samhället, till exempel i stadsdelsnätverk och i samarbetet med skolor. Att vara utsända i samhället är ett uttryck för mission, att vara sänd. Inom missionen kan också nämnas att Uppsala domkyrka registrerade besöksrekord under sommaren 2023. Vår domkyrka är ett eftertraktat och viktigt besöksmål!

Gudstjänst, undervisning, diakoni och mission är vår grundläggande uppgift och den lever och utvecklas i våra församlingar som ett uttryck för den tradition vi står i.

Men år 2023 har också präglats av förnyelser och särskilda inslag. Ärkebiskop Martin visiterade under våren Gottsunda församling. Det blev ärkebiskop Martins första visitation i våra församlingar. Under hösten visiterades Uppsala domkyrkoförsamling av kontraktsprost Susanne Nordgren.

Den nybyggda prästgården i Gamla Uppsala församling har inretts under året och invigdes i maj 2023. De nya lokalerna har lett till utökad uthyrning.

Inom pastoratets ledning har domprost Annica Anderbrant avslutat sin tjänst och avtackades under våren. Ny domprost välkomnades under hösten. I Uppsala domkyrkoförsamling har Charlotta Ekelund tillträtt som ny församlingsherde.

I slutskedet av budgetarbetet samlades pastoratets kyrkoråd till internat ett dygn för överläggningar tillsammans med ekonomichef, biträdande kyrkoherde, chefssekreterare och ny domprost.

I november 2023 drabbades Svenska kyrkan av ett cyberangrepp. Pastoratets stödjande verksamheter drabbades hårt av att behöva anpassa arbetet efter driftsstörningarna, men där vi också kunde konstatera att Uppsala pastorat har en god beredskap för oväntade händelser i vår IT-miljö.

Cyberangreppet blev på många sätt en samarbetsövning inom Uppsala pastorat, men också över samtliga nivåer av Svenska kyrkan, en övning som landade väl och som vi har tillfälle att dra många lärdomar av.

Under året startades förskolan Duvan upp i Sunnersta. Inledningsvis med ett fåtal barn, men under året har förskolan fyllt sina 20 platser.

Inom begravningsverksamheten har projektering och planering för ny utökad krematoriekapacitet arbetats fram med planerad byggstart under 2025. För att tillmötesgå den utökade efterfrågan på muslimska begravningsplatser har en avstyckning och detaljplanändring för ny muslimsk begravningsplats genomförts.

”Vi verkar för Guds rikes utbredande här i vår tid, här på vår plats.”

Sammanfattningsvis har 2023 varit ett år av både tradition och förnyelse, där Uppsala pastorat genom sina församlingar har framträtt och erbjudit mötesplatser mellan Gud och människor. Tillsammans får vi ta emot Livet och verka för Guds rikes utbredande här i vår tid, här på vår plats.

Med önskan om Guds rika välsignelse för allt det arbete som är nedlagt av volontärer, anställda och förtroendevalda i Uppsala pastorat. Tillsammans får vi så, men det är Gud som ger växten.

Matilda Helg
Domprost och kyrkoherde

Gudstjänster och kyrkliga handlingar

Långsiktigt mål

Församlingarna har ett gudstjänstliv som fördjupar tron på Jesus Kristus och präglas av delaktighet och tillgänglighet.

Församlingarna har varierande gudstjänstformer som ger möjlighet till möte mellan Gud och människor.

Församlingarna firar gudstjänster som relaterar till alla åldrar och alla sinnen.

Diakoni

Diakoner medverkar regelbundet i gudstjänster i de olika församlingarna. I pastoratet firas sinnesrogudstjänster, förlustgudstjänster och andra diakonalt präglade gudstjänster samt andakter på äldreboenden och andra mötesplatser.

Gamla Uppsala församling

Genom att församlingens gudstjänstliv utformas så att det är varierat vad gäller målgrupp, tidpunkt och innehåll strävar församlingen efter att olika människor ska finna en plats för mötet mellan Gud och människor. Frågorna om tillgänglighet är ständigt levande i Gamla Uppsala församling och vår bön är att tron på Jesus Kristus ständigt ska fördjupas.

Gudstjänstlivet har följt den uppgjorda plan som fanns för perioden. Vi har haft den bemanning av personal som vi räknade med. I januari genomfördes en planerad renovering av orgeln i Gamla Uppsala kyrka. Ett nytt digitalt piano köptes in till Tunabergskyrkan.

Efterfrågan för samlingar i samband med kyrkliga handlingar har varit stor i den utbyggda och renoverade prästgården. Under sommaren har vi succesivt arbetat in oss i de nya lokalerna. Under sommaren deltog fler personer än vanligt i gudstjänsterna i Lötenkyrkan. Under hösten genomfördes enligt plan en dopfest för de som döpts under året och en lördag bjöd församlingen in till drop-in dop.

Gottsunda församling

Församlingen har ett brett gudstjänstliv. Grundrytmen är söndagar högmässa i Gottsunda och mässa i Sunnersta. Övriga regelbundet återkommande gudstjänstformer är veckomässa, Fransiskumässa, mässa/gudstjänst med små och stora, Jazzgudstjänst och Förlustgudstjänst. Messy Church har under hösten lagts ner på grund av personalbrist. Musikandakt alternativt veckomässa firas regelbundet i Gode herdens kapell. Genom att fira gudstjänst på olika dagar, platser och tider skapas en bredd och fler kan hitta in i gudstjänst- och församlingsliv.

Församlingens rika kör- och musikliv präglar gudstjänstlivet. Gottsunda kyrka är flitigt använd som konsertlokal och församlingen får också därigenom del i ett varierat musikutbud.

Helga Trefaldighets församling

Församlingen har ett rikt och varierat gudstjänstliv i samtliga tre kyrkor. De vanliga gudstjänsterna är högmässa/mässa på söndagarna, men också mässa/gudstjänst med små och stora samt lekmanaledd gudstjänst, främst i Eriksbergskyrkan. I Helga Trefaldighets kyrka medverkar ett stort antal ideella i högmässan, som också får särskild undervisning för sina uppgifter.

Under vardagarna firas regelbundet olika slags mässor och gudstjänster, däribland Universitetskyrkans ekumeniska Taizéböner på engelska i domkyrkan.

Foto: Alex Giacomini / Ikon

En ambition med gudstjänsterna är att de ska vara inkluderande för alla åldrar, även om de i vissa fall är avsedda att särskilt tilltala en viss åldersgrupp, som tisdagsmässan i Eriksberg med ungdomar och konfirmander. En dagsretreat har genomförts i Sankta Maria kyrka.

En prästtjänst har flyttats till Universitetskyrkan under året. Det har lett till att vikarier har använts i högre utsträckning än tidigare.

Uppsala domkyrka

Domkyrkans gudstjänstliv är omfattande och relaterar i alla delar till de långsiktiga målen: här finns både öppenhet och fördjupning; enkla, stilla gudstjänstformer blandas med stora högtider och vid Aftonsång och Barnens kyrka står de yngsta åldrarna både för deltagande och medverkan.

Uppsala domkyrkoförsamling

Församlingen har firat varierade gudstjänstformer som gett möjlighet till delaktighet, tillgänglighet, relaterat till olika åldrar och sinnen samt givit möjlighet till möte mellan Gud och människor. Följande gudstjänster firas regelbundet i domkyrkoförsamlingen; högmässa med söndagsskola, söndaglig mässa med hög grad av lekmanamedverkan i Sankt Per, varierat med mässa med små och stora i båda kyrkor och finskspråkiga gudstjänster varannan vecka i Almtunakyrkan. Vidare firas gudstjänster som är inriktade på barnfamiljer, det vill säga Messy church och vardagsgudstjänster i Vindhems kyrkan och Barnens kyrka i domkyrkan. DUMmässorna i Sankt Per med ungdomar som särskild målgrupp har genomförts ca en gång i månaden. Dessutom har andakter genomförts på tisdagar, vid lunch i gemenskap samt vid sommarcaféet i Sankt Per.

Församlingen firar gudstjänster vid ett tiotal äldreboenden. Mässa firas på veckobasis vid Akademiska sjukhuset och kompletteras med sjukkommunion vid behov.

Musikens språk har givits stort utrymme genom körmedverkan vid ett flertal högmässor i Sankt Per och Vindhems kyrkan samt vid musikandakter en gång i månaden i Almtunakyrkan. Kyrkliga handlingar har genomförts enligt uppdrag i samverkan med övriga församlingar i pastoratet.

Arbetet har genomförts som planerat trots att dåvarande församlingsherde övergick till tjänst som biträdande kyrkoherde och en av komministrarna tog ansvar för verksamhetssamordning i väntan på tillträdande församlingsherde. Verksamheten har genomförts genom att prioritera bort prästs närvaro i annan verksamhet samt genom att anlita vikarier för att kompensera för vakansen. Ordinarie personal har ansträngt sig att upprätthålla verksamheten.

Vaksala församling

I Vaksala erbjuds ett omväxlande gudstjänstutbud med olika former av gudstjänster vid olika tidpunkter under veckan och med emellanåt specifika inriktningar som barn och familj, Sinnesro och äldre. Vid flera av dessa gudstjänster förekommer extra musik i olika genrer och moment som rollspel och sensoriska inslag som att krossa glas, välsignelse med olja eller färgläggning.

I församlingen arbetas aktivt med att öka mötet mellan generationer i till exempel förskolans generationscafé och familjegruppen för fördjupning i kristen tro. Stor vikt läggs vid de kyrkliga handlingarna och det nära mötet med människor i de förberedande samtalen inför en kyrklig handling.

Lunchmeditation erbjuds en gång i veckan under terminerna.

Lärande och undervisning

Foto: Alex Giacomini /Ikon

Långsiktigt mål

Församlingarnas undervisning utgår från människors olika åldrar, behov och förutsättningar samt ger i sin form utrymme för människors personliga erfarenheter. Församlingarnas undervisning syftar till att få till stånd ett lärande hos människor genom att lyfta fram såväl etiska, estetiska samt existentiella erfarenheter.

Församlingarnas undervisning ger introduktion i kristen tro samt vägledning i att leva i sin tro i vardagen.

Församlingarnas undervisning och lärande ger möjlighet till andlig fördjupning. Församlingarnas undervisning och lärande sker i strukturerad samverkan med externa aktörer i olika miljöer, till exempel föreningar, arbetsplatser och skolor.

Diakoni

Diakoner deltar i pastoratets öppna förskolor. En särskild kontaktiakon finns för heltidsförskolorna i pastoratet.

Diakoner med ungdomsinriktning arbetar med konfirmander, i ungdomsgrupper, i ungdomskörer och finns på mötesplatser i pastoratet för samtal. Att med det diakonala perspektivet möta unga på Ungdomsarenan, Genomfarten, domkyrkans ungdomskör och i konfirmandgrupper är ett sätt att förmedla att det finns kristna, mänskliga förhållningssätt och möjligheter som bär i det alltmer hårdnande samhällsklimatet. Genom att erbjuda grupper för vuxna där det viktiga existentiella samtalet ges plats, väcks längtan efter kunskap om kristen tro och praktik.

Gamla Uppsala församling

I Gamla Uppsala kyrka genomfördes en pilgrimsvandring i september. Några lärandetillfällen har ställts in, såsom Alphakursen i Lötenkyrkan och påskspelet i Tunabergskyrkan som erbjuds skolor i området. En nyinspelad film distribuerades till skolorna istället. Julspel genomfördes i Lötenkyrkan och i Tunabergskyrkan fick det ett nytt utseende jämfört med tidigare år. En digital bibelstudiegrupp har genomförts under hösten i samarbete med Vaksala församling. Vardagsgrupperna för barn i skolålder rullar

på men för att komma vidare i det pedagogiska arbetet gentemot skolor har församlingen påbörjat en utvecklingsprocess under året. Ljusträdet till Gamla Uppsala kyrka togs emot i början av året och används nu varje söndag i samband med tacksägelseerna.

Gottsunda församling

Öppna förskolan i Sunnersta samlar ett stort antal föräldrar och barn två förmiddagar i veckan. Musikleken har under höstterminen haft en paus på grund av personalbrist. Präst och pedagog har regelbundna kontakter med de båda förskolorna Kyrkklockan och Duvan. Konfirmandgruppen i Sunnersta är fullbelagd och ungdomar hänvisas till andra av pastoratets konfirmandgrupper.

Efter veckomässan varannan torsdag inbjuds till bibelsamtal.

Församlingens körtrappa bidrar till fortlöpande lärande och församlingskontakt. En ny barnkör har startats för att erbjuda nästa steg för den som vuxit ur de båda befintliga barnköerna. Samtliga körer är väl fungerande och samlar kontinuerligt nya korister.

Helga Trefaldighets församling

Undervisning av barn och unga sker framför allt i församlingens öppna verksamheter som exempelvis öppna förskola, vardagsgudstjänster i S:ta Maria kyrka (som blir en länk till söndagar också), mässa/gudstjänst med små och stora och ungdomsträffar. Konfirmandundervisningen är förlagd till Eriksbergskyrkan och under hösten startades en katekumenatsgrupp i Helga Trefaldighets kyrka. Undervisning sker också i barnkörerna.

Gentemot vuxna har församlingen undervisning främst i bibelstudiegrupper och samtalsgrupper som ger möjlighet till andlig fördjupning. Universitetskyrkan föreläser regelbundet om bland annat krishantering, möten med nya studenter och etik.

Församlingen för samtal med skolor för att kunna utöka vårt samarbete och erbjuda undervisning. Församlingen har ett utvecklat samarbete med Stenhagens kultur- och bildningscentrum. Det finns ett samarbete med lokala organisationer för delaktighet i ett gemensamt lärande om exempelvis hållbarhetsfrågor vid öppna samtalskvällar.

Konfirmation

Pastoratet har tillsammans med Danmark-Funbo genomfört den planerade konfirmandundervisningen med vardagsträffar, läger och konfirmationshögtider. Pastoratets ledarutbildning för unga ledare och fördjupning för dem som redan gått utbildningen fick ett nytt upplägg vilket genererade många nya ledare. Kostnaderna för pastoratets konfirmandläger har ökat eftersom STF Undersvik Gårdshotell och vandrarhem höjt dygnsavgiften.

Uppsala domkyrka

I domkyrkan sker verksamheten med inriktning lärande och undervisning bland annat i form av visningar och skolverksamhet som når ca 12.000 deltagare per år. Inom körverksamheten sker likaså ett stort pedagogiskt arbete med inriktning på musiken men också mot kännedom och hemkänsla i kyrkorum och gudstjänst. Inom konst och litteratur sker reflektion och fördjupning till exempel genom ett långsiktigt samarbete med Sigtunasstiftelsen. Informationsmaterial riktat till olika kategorier av besökare utformas för att ge insikter både i historia, konst och kristen tro och tradition.

Uppsala domkyrkoförsamling

Verksamheten har genomförts enligt plan med ett positivt tillägg: En ungdomsgrupp, kallad Paus, har utifrån önskemål kunnat startas i Almtunakyrkan. Den samlar ett tiotal ungdomar till fördjupning och gemenskap i existentiell reflektion varje vecka.

Tillfällen till prova på-meditation har erbjudits i Almtunakyrkan. Inom öppna förskolan har ett utökat samarbete med externa aktörer skett, till exempel med biblioteket, Upplandsstiftelsen och Förskola för alla. Deltagarantalet i öppna förskolan har under hösten ökat med 30 % i jämförelse med våren. Församlingens undervisning och lärande når människor i alla åldrar och livssituationer och utifrån enskilda erfarenheter och förutsättningar med syfte till lärande och växt i kristen tro i vardagen. Detta har skett genom att barn gets möjlighet att delta i söndagsskola, barnkörer, klubb/barnkör Vindkraft samt orgelundervisning i Vindhems kyrkan och Sankt Per. Familjer och skolklasser har gets möjlighet till kyrkopedagogiska visningar utifrån kristna traditioner och kyrkoåret.

Ungdomar har varit med i kör- och konfirmandverksamhet, ledarutbildningar och prao-verksamhet vid Café Genomfarten.

Vuxna har deltagit i kör i Vindhems kyrkan och i Sankt Per och i Almtunakyrkan (finskspråkig). Det har också genomförts volontärledda bibel- och fördjupningssamtal i Vindhem och Sankt Per samt samtal om kristen tro i Katedralkaféet med möjlighet till dop och konfirmation.Handledning, föreläsningar och samtalsgrupper har genomförts enligt plan och utifrån behov av Sjukhuskyrkan på Akademiska sjukhuset.

Vaksala församling

Vaksala församling satsar på undervisning i samband med skolbesök. 500 skolbarn har i år mött påskens budskap i en interaktiv form där barnen är med i själva utformandet. Under sommarens två veckor av dagläger för barn förlades lägret till församlingens egen gröna miljö i Vaksala prästgårdsträdgård. Detta innebar att lokalhyra kunde sparas in. I lägret mötte 40 barn inte bara nutida uttryck för tro utan fick även göra en resa i tiden och möta människor som levde för 100 år och samtala med dem om de existentiella frågor som då var aktuella. Vaksalas ungdomsgrupp har siktat in sig på rollspel och efterföljande samtal och har därigenom nått fram bland annat unga pojkar.

Under terminerna träffas en grupp pappor med sina småbarn och diskuterar kristna trosuttryck under ledning av församlingspräst. En annan grupp medelålders män samlas till morgonmeditation kl 05.00 i Vaksala kyrka en gång i veckan. Gruppen är liten men har vuxit med 100% bara under augusti. En Kurs i Kristen tro och gudstjänst, som sträcker sig över två terminer, startade under hösten i Vaksala kyrkcentrum.

Vardagskraft är en satsning i Årstakyrkan där man efter kvällsmässan åter tillsammans och möts över olika teman, estetiskt skapande, filosofi, teologi eller lektioner i handfast diakoni. I Vaksala kyrka finns sedan några år tillbaka en guidebok för barn framtagen av församlingens pedagoger, i februari spelades en musikal som byggde på denna med församlingens barnkörer. Musiken var nyskriven av två av församlingens musiker.

Inför både påsken och julen har särskolorna i området inbjudits till uppskattade visningar.

Himla-kul dagläger på sportlovet samlade 45 barn. Lovverksamheten (sportlov och sommar) är viktig även för äldre barn/tonåringar som får en plats att växa på genom att gå in som hjälpledare.

I december mötte 1100 skolbarn julberättelsen i form av det Julspel som framfördes i Salabackekyrkan. Den planerade Globalveckan kunde inte genomföras under hösten på grund av personalbrist.

Diakonal verksamhet

Foto: Magnus Aronson /Ikon

Långsiktigt mål

Församlingarna ger fler människor tillfälle till samtal, enskilt och i grupp, med mål att tillvarata sina egna resurser och rättigheter, samt att tillsammans utvecklas för en social hållbarhet.

Församlingarna utvecklar nya och fördjupar befintliga mötesplatser som ger sammanhang och gemenskap.

Församlingarna utvecklar gemensamma diakonala strategier och samarbete med andra aktörer.

Församlingarna ökar medvetenheten om att diakoni är alla döptas uppdrag och ansvar.

Församlingarnas arbete med människor i utsatta livssituationer utvecklas ytterligare genom pastoratets diakonala samordningsarbete och diakonala nätverk.

Diakoni

I det diakonala arbetet finns många olika möjligheter till samtal och stöd. Sorgegrupper, samtalsgrupper, enskilt samtalsstöd, ekonomisk stödverksamhet och själavård för ungdomar till äldre. Diakonerna har varit ett arbetslag sedan april 2022 år och det pågår fortfarande en process för att se över vilka verksamheter som ska behållas, alternativt tas bort och vad som ska förnyas eller utvecklas.

Nya samarbeten och nätverk skapas och gör att vi tillsammans med andra kan finnas för flyktingar, migranter och utsatta grupper. Detta hoppas vi kommer att leda till att diakonin tydligare kan vara röstbärare åt människor i själslig, social och ekonomisk utsatthet.

Flera former i att möta människor med hållbarhet i fokus pågår och utvecklas. I pastoratet finns volontärarbete som samordnas av en volontärsansvarig från varje församling och diakonin. Dessa samordnare arbetar med att utforma ramar och verksamheter för volontärer i hela pastoratet. Diakonin rekryterar aktivt nya volontärer.

Gamla Uppsala församling

Fler personer söker diakonerna för ekonomisk hjälp under perioden. Antalet ärenden kring flyktning/integration har ökat. I samtalsmottagningen märks en ökad oro efter den accelererande våldsspiralen. Den första "sorgegrupp i naturen" genomfördes i församlingen med gott resultat. Genom ett aktivt samarbete med kommunens ungdomsjour har arbetet med ungdomar kunnat genomföras i Lötenområdet.

Garnisonsprästens arbete har präglats av den "växtvärk" som den kraftiga utbyggnationen av garnisonen genererar. Den första sorgegruppen för anställda på garnisonen genomfördes under våren och en film om existentiell hälsa har spelats in.

Pastoratets teckenspråkiga präst arbetade intensivt under våren med förberedelser och genomförande av mottagandet av handboken på teckenspråk som ärkebiskopen tog emot i domkyrkan maj. I Funkaverksamheten genomfördes en konsert på Grand med Toppenkören genom ett nytt samarbete med Trädgården café Grand. En familjedag på Tallkrogen genomfördes under sommaren. I Funkaverksamheten har ett ökat antal hembesök och samtal genomförts under året. Vardagsverksamheten med träffpunkt i Tunabergskyrkan och språkcafé i Lötenkyrkan och rastnärvaro på Tunabergsskolan har fungerat väl under året.

Gottsunda församling

Kafé Vardagsrummet i Gottsunda kyrka samlar trogna besökare. Kaféet distribuerar matlådor och erbjuder möjlighet till dusch till socialt utsatta. En av två personer som arbetstränar i kaféet avslutade i slutet av året sitt arbete i församlingen. En person anställd via Arbetsförmedlingen har tillkommit. I samarbete med Röda korset arrangerar kaféet Mat och Prat en onsdag i månaden.

Ungdomsarenan för högstadieungdomar samlar i genomsnitt 65 ungdomar per gång i Gottsunda kyrka. Arenan är ett samarbete med Allaktivitetshuset och Ungdomsjouren. Samtal om verksamhetens riktlinjer och värderingar genomförs regelbundet. Musikstudioverksamheten samlar 20-30 ungdomar i veckan. Under hösten praktiserar två av de äldre ungdomarna hos ansvarig musiker.

Församlingen firar regelbundet gudstjänster och håller i andakter på tre äldreboenden.

Helga Trefaldighets församling

Församlingen strävar efter att i sina verksamheter vara öppna mötesplatser där människor känner sig hemma, tas i anspråk och kan utvecklas efter egna förutsättningar. Församlingens diakoner leder det diakonala arbetet i nära samverkan med övriga medarbetare.

Arbetet med volontärer är ett prioriterat område i församlingen och uppmuntras bland annat genom volontärsfester. Det finns ett stort intresse för detta i församlingsrådet och en ambition att arbeta med frågan tillsammans med volontärsamordnaren.

En stor del av Universitetskyrkans arbete är också diakonalt genom enskilda samtal och samtalsgrupper.

Församlingen har arbetat med diakoni enligt plan och mål efter de förutsättningar som funnits. Nattkyrkan flyttades från Helga Trefaldighets kyrka till Frälsningsarmén vid årsskiftet. I Sankta Maria kyrka har verksamheten Preloved startats.

Uppsala domkyrkoförsamling

Församlingen har skapat mötesplatser för samtal, gemenskap och utveckling. För barnfamiljer har det förverkligats genom öppen förskola i Vindhemskyrkan, Sankt Pers kyrka och Almtunakyrkan och genom krisstöd för skolor i närområdet samt samverkan med bland annat kommun och barnvårdscentraler.

Sommarkaféet i Sankt Pers kyrka och kyrkkaffan har genomförts. Lunch i gemenskap i S:t Pers kyrka samt soppluncher och andra träffar på finska har fungerat som en mötesplats för daglediga. Församlingens körer har fyllt en diakonal funktion för sina medlemmar.

Café Genomfarten har erbjudit en drogfri och trygg mötesplats för ungdomar i samverkan med andra ungdomsaktörer, präst, diakon, kommun, ungdomsjour, polis och socialtjänst, med fritidsaktiviteter och som arena för ungdomskultur.

Sjukhuskyrkan har genomfört själavård och krisstöd i nära samarbete med och i överenskommelse med Akademiska sjukhuset. Församlingen har regelbundet genomfört sorgegrupper för olika kategorier närstående till nyligen avlidna. Beredskap bland församlingens anställda för att ta sig an krissituationer i närområdet har använts vid ett tillfälle då präst närvarade vid skola under två dagar på förfrågan från rektor.

Ett kontinuerligt arbete har pågått för att engagera människor som volontärer i församlingens verksamheter, som ett sätt att växa både som människa och i tro.

Verksamheten har genomförts enligt plan men församlingen är inte resurssatt för mer aktivt samverkansarbete med skolor i närområdet och barnvårdscentraler (BVC). Planeringen inför nästa år bör ta detta i beaktande.

Vaksala församling

Vaksala församling satsar på sammanhang där deltagarna är små diakoner för varandra. I Lunch och sång kombineras näringsintag, gemenskap, kroppsrörelse och sång för den dagledige. I Sinnesro står församlingen för en arena där deltagarna själva formar innehållet med hjälp av diakon och präst. Sång och glädje några lördagar om året samlar en stor skara äldre. Tisdagarnas lättgymna och wii-spel med efterföljande lunch i Vaksala kyrkcentrum är ytterligare en mötesplats.

I församlingens gudstjänster har diakonerna ofta ledande roller vilket leder till igenkänning och nyfikenhet på diakonens roll. Församlingens diakoner uppmanar intresserade och lämpliga personer att söka diakonyrket. I församlingen utarbetas under detta år en diakonal plan för möten med boende, anhöriga och anställda på äldreboenden. Till församlingens verksamheter hittar människor i utsatta situationer och får där någon att samtala med.

Årstakyrkans pensionärsförening har ny styrelse och har under året starkt ökat sitt medlemstal. Det är andakt varje gång, vilket ger en värdefull och uppskattad kontaktyta för musiker och diakon. De som tar ett extra ansvar för församlingen, volontärer, förtroendevalda och anställda har samlas till upptakt i terminens början. Volontärerna har dessutom sin egen Volontärfest.

Mission

Långsiktigt mål

Församlingarna synliggör och berättar om Jesus Kristus för de som bor och vistas i Uppsala.

Församlingarna verkar för öppenhet och nyfikenhet på budskapet om det kristna hoppet.

Församlingarna arbetar aktivt för klimaträttvisa och för en globalt hållbar utveckling ekonomiskt, ekologiskt, andligt och socialt.

Församlingarna prioriterar arbetet med dop och konfirmation och dopet som gåva och som en väg att växa och leva i tro. För att motverka segregation verkar församlingarna för gränsöverskridande möten och förståelse för varandras förutsättningar, traditioner och utmaningar för att tillsammans skapa en fredligare värld.

Församlingarna verkar för en rättvis värld för alla genom att väcka ett ökande intresse och praktiskt engagemang bland Uppsalaborna för Svenska kyrkans internationella arbete.

Diakoni

Att visa på Kristus i handling. Att i samtal och möten visa på Kristus och frimodigt dela tro, liv och erfarenheter med dem vi möter i samtal, grupper, på träffar och med människor som söker diakonalt stöd i svårigheter. Varje möte är en mission.

Gamla Uppsala församling

Församlingen är aktiva i stiftets arbete i att hålla relationen till vårt vänstift i Zimbabwe vid liv. Internationella gruppen anordnade sitt återkommande väffelcafé i Lötenkyrkan under fastan till förmån för fasteinsamlingen. En konstutställning arrangerades under december i Gamla Uppsala prästgård till förmån för Act Svenska kyrkans julkampanj. Församlingen uttryckte sitt stöd till muslimska församlingen i samband med att moskén fick ta emot många hot i samband med årets koranbränningar.

Frälsarkransplatsen har blivit upprustad genom att stenarna fick ny färg under våren.

I samband med att information gick ut för kommande konfirmationsgrupper märktes en förändrad attityd hos särskolorna då församlingens funkapräst inte längre fick lämna information på särskolornas fritids om församlingens verksamhet.

Uppsala kommun har initierat ett arbete för att stärka Gamla Uppsala som besöksmål och där är församlingen med som en av de lokala aktörerna. Detta arbete kommer pågå till 2028.

Gottsunda församling

Gottsunda församling samverkar med olika aktörer för att bidra till ett existentiellt, socialt och andligt hållbart närsamhälle. Det innebär att församlingen medverkar i gemensamma satsningar som till exempel Gottsundadagen, Mat tillsammans och Jul för alla.

Särskilt fokus ligger också på Sunnersta kyrkas utveckling. Målet är att kyrkan i större utsträckning skall bli en mötesplats för Sunnerstabor. Kvällsaktiviteter som Fransiskusmessa är delar av den satsningen liksom en upplyst fasadskylt. Sunnersta barnkör har fyllt alla sina platser, några barn står på kö.

Församlingen fortsätter vara en aktiv del i nätverket FBHO, Framtiden Bor Hos Oss och har kontakt med moskéns företrädare i Gottsunda.

Församlingen strävar efter att få fler att välja ordinarie gudstjänster som ett tillfälle för dop.

Foto: Jesper Wahlström /Ikon

Helga Trefaldighets församling

Församlingen arbetar för att synliggöra budskapet om Jesus Kristus på många sätt;

Genom inbjudningar, samtal och gudstjänster i öppna förskolan och konfirmandverksamhet främjar vi dop och konfirmation.

Kontakt med skolor är något församlingen försöker utveckla, både genom skolbesök eller att klasser bjuds in till våra kyrkorum. Syftet är att öka elevers kunskaper om kyrkans budskap och tradition. Universitetskyrkans närvaro på campus ger många tillfällen till dialog och möten med studenter och personal.

Församlingen är en aktiv deltagare i områdesgrupper i både Eriksberg och Stenhagen, bland annat genom nattvandring och ett offentligt möte om situationen i närområdet.

Församlingen har ett internationellt engagemang bland annat i kontakten med Anafora, Egypten. Under året gjordes en uppföljning av det internationella arbetet och en planering för kommande besök av biskop Thomas. Den internationella gruppen är livaktig och arbetar med internationella kontakter såväl som med insamlingsverksamhet till Act Svenska kyrkan.

Uppsala domkyrkoförsamling

Verksamheten har genomförts enligt plan, med två utropstecken. Sjukhuskyrkan har startat en podd om existentiella frågor som har uppskattas och barnloppisen i Sankt Per slog rekord i besökare/försäljning.

Församlingen har arbetat för att göra den kristna tron synlig i dialog och handling. I öppna förskolan har givits möjlighet till samtal om tro och dop. I kulturaktiviteter och vid exempelvis barnloppis i Sankt Pers kyrka har mötesplatser skapats med människor som annars har begränsad kontakt med kyrkan.

Arbetet med sociala medier, bland annat inom Sjukhuskyrkan, har nått en bredare krets än de mest engagerade. Sjukhuskyrkan har arbetat målmedvetet med ekumeniska, interreligiösa och gränsöverskridande frågor. I församlingen finns en internationell grupp, som arbetat med att synliggöra Svenska kyrkans internationella arbete, genom träffar, kampanjer och föreläsningar.

Vaksala församling

I församlingens möten med barn och deras föräldrar, vare sig det gäller kommunalt driven verksamhet eller så kallad profilverksamhet, sker ett ständigt samtal kring trons uttryck som en konsekvens av att mötena sker i församlingens lokaler.

Under sommaren har en utställning om livets tillkomst av fertilitetsläkaren Ulrik Kvist satt in själva tillblivelsen av människan i ett större teologiskt perspektiv. Till utställningen och föreläsningen kom människor som vi inte annars ser hos oss. I alla verksamheter är hållbarhet och klimaträttvisa levande, exempelvis finns FN:s klimatmål med vid sångstunderna i öppna förskolan. Ett klimatmål i veckan illustreras och diskuteras.

Församlingens präster besöker förskolan Prästgården regelbundet och firar två vardagsgudstjänster per termin med förskolan. Förskolans personal använder också Vaksala kyrka i sin egen verksamhet.

Annan kyrklig verksamhet

Långsiktigt mål

Annan kyrklig verksamhet svarar mot behov i den egna organisationen eller hos externa samarbetspartners.

Annan kyrklig verksamhet tillser att kyrkans verksamhet präglas av professionellt handlande och håller sig inom givna lagar, ramar och avtal.

Annan kyrklig verksamhet bedrivs med lägsta möjliga kyrkoavgiftsfinansiering när verksamheten har förutsättningar för externa intäkter genom till exempel försäljning, bidrag, ersättningar.

Förskoleverksamheten

Förskoleverksamheten svarar både mot behov i den egna organisationen av externa kontaktytor och kommunens och familjers behov av förskoleplatser. Det professionella handlandet tillgodoses genom att föregående läsårs prioriterade områden har sammanställts och analyserats av rektorerna, för att resultera i nya utvecklingsområden och prioriterade områden för läsåret 2023-2024. Detta finns närmare beskrivet i varje förskolas kvalitetsrapport. Vidare läser rektorerna andra året på rektorsprogrammet och fördjupar sina kunskaper i styrning, organisation och kvalitet.

Förskolorna har fått skriftlig återkoppling från den tillsyn Uppsala kommun utförde på pastoratets samtliga förskolor i mars. Resultatet är överlag mycket positivt, men det som framför allt behöver förbättras är huvudmannens, det vill säga pastoratets, del i målstyrning och analys av verksamheten, vilket skolchef och skolråd nu arbetar med att vidareutveckla.

Gottsunda församling

Församlingrådet har som stående punkt att samtala om och uppmuntra nya sätt att vara kyrka. Detta för att möta och engagera fler människor, även dem som inte redan är aktiva i kyrkans verksamhet

Volontärfesten som genomfördes i mitten av november samlade ett 80 tal volontärer. Församlingens mobila uppsökargrupp (MUGG) har tagit en paus under senare delen av året. Gottsunda kyrkas generösa öppettider även utanför ordinarie verksamhet erbjuder mötesplatser för den som vill ta del av kyrkans materiella och immateriella kulturarv. Musikstudioverksamhet för skolungdomar skapar trygga relationer och vägleder till ett existentiellt hållbart liv. Samtal förs om att hyra ut musikstudio och erbjuda kurser i inspelnings- och musikproduktion.

Foto: Josefin Casteryd /Ikon

Uppsala domkyrka

Domkyrkans näringsverksamheter stödjer den egna verksamheten med kompetens och resurser inom områdena kulturarv och besöksnäring och är dessutom en resurs för externa kunder.

Glasmåleriateljén har förutom arbetet med Uppsala domkyrkas fönster varit engagerad i stora projekt till exempel i Skara domkyrka. Textilateljén har haft en mindre arbetsvolym eftersom en tjänst varit vakant under en stor del av året

Katedralbutiken har förbättrat sina intäkter och närmar sig 0-resultat. Katedralkafeet har en uppskattad verksamhet men visar ett fortsatt kraftigt underskott. Under andra halvåret har kafeet fått en ny ledning och verksamheten kommer att ges nya förutsättningar under 2024 för att uppnå budgeterat 0-resultat från och med 2025.

Uppsala domkyrkoförsamling

Församlingen har arbetat aktivt med att hålla sina lokaler i bra skick i enlighet med reglementet för upplåtelse, för att möjliggöra uthyrning av dessa i så hög grad som möjligt.

Vaksala församling

Svenska kyrkans familjerådgivning är efterfrågad. De tre familjerådgivarna som delar på två tjänster kan erbjuda ett första samtal redan efter 6 veckor.

I Café Ovan där möter flera diakonala behov den affärsdrivande verksamheten. Tyvärr har det populära kafeet inte tillräckligt med sittplatser för att kunna gå runt ekonomiskt. Men, där möts människor från alla livets olika vägar med de anställda som i sin tur arbetar hos oss med bidrag från bland annat Arbetsförmedlingen.

Under juli månad anordnade församlingen ett Sommarcafé i Vaksala kyrkcentrum, där fem ungdomar fick arbeta. Det erbjöds guidade visningar av kyrkan, 4H erbjöd häst och vagn och Vaksala hembygdsförening höll museet öppet i Tiondeboden.

Stödjande verksamhet

Foto: Madelen Zander /Ikon

Långsiktigt mål

De administrativa och stödjande uppgifterna utförs på ett ändamålsenligt, ansvarsfullt och hållbart sätt så att resurser frigörs till den grundläggande uppgiften.

Pastoratets kommunikationsarbete bidrar till fördjupade och goda relationer med Uppsalaborna samt till att nå människor med kyrkans budskap.

Gamla Uppsala församling

Den 14 maj invigdes under stor glädje Gamla Uppsala prästgård efter omfattande renovering och utbyggnation. Prästgården ersätter därmed Kaplansgården som Gamla Uppsala kyrkas församlingshem. I och med att prästgården togs i bruk har församlingen inte längre någon verksamhet i Kaplansgården.

Pastoratets kansli

Under året har kansliet genomfört två arbetsledarträffar med fokus på aktuella frågor inom varje enhetsområde. Knappt hälften av arbetsledarna har deltagit och från och med 2024 är träffarna obligatoriska. Två av kansliets enheter har besökt andra pastorat för erfarenhetsutbyte och vid en gemensam kansliträff under hösten medverkade representant från Uppsala stift och berättade om stiftets uppdrag och ansvarsområden.

Övergång till nya Kyrknätet har inte kunnat ske då leveransen från nationell nivå har senarelagts. Arbetet med att gå över till verksamhetsbaserad arkivredovisning är påbörjad efter beslut i kyrkorådet.

En särskild genomgång av enskilda fastigheter har genomförts med anledning av kommande besparingar samt ett arbete med att planlägga klimatpåverkande insatser har inletts. Ett nytt digitalt system för systematiskt brandskydd har undersökts, men inget ersättningsystem har motsvarat kraven och arbetet fortgår.

De nya LAS-reglerna som infördes under hösten 2022 har fortsatt präglat arbetet med att hitta rutiner för att underlätta för arbetsledare och säkerställa att lagen följs.

En ny plattform av Aveny har införts vilket framför allt har inneburit ny design och enklare hantering av leverantörsfakturer. En fördjupad genomgång av budgeten med varje arbetsledare har också erbjudits i syfte att fördjupa förståelsen och kvalitetssäkra underlaget.

Målsättningen med att minska antalet leverantörer fortskrider och under 2023 uppgick antalet till ca 813 stycken vilket är en minskning med 2 % jämfört med föregående år.

En dopsatsning har genomförts och en särskild satsning har skett på att skapa kännedom om kyrkliga högtider och den har gått under arbetsnamnet "Kyrka för dummies". Under september genomfördes en temamånad om psykisk ohälsa och under allhelgona gjordes en pastoratsgemensam satsning med ljusutdelning, högre närvaro av präster och diakoner på köpcentra, kyrkogårdar och i Uppsala city. Cyberattacken medförde att den externa kommunikationen med dem som bor och vistas i Uppsala fick ske via andra kanaler än via externwebben.

Verksamhetsbudget 2023

-23 843 000

Verksamhetsutfall 2023

-24 903 000

Begravningsverksamheten

Foto: Sara Bruggeman

Uppdrag

Genom begravningslagen har riksdagen givit Svenska kyrkan i uppdrag att vara huvudman för begravningsverksamheten. Detta uppdrag innebär att anordna och hålla allmänna begravningsplatser samt att sköta tillhörande administration, service och myndighetsutövning.

Långsiktigt mål

Människor har möjligheter att sörja och vårda minnet av de döda genom att begravningsverksamheten förenar nya seder med tradition och ger tillgång till kulturmiljöer och naturvärden.

Uppsala kyrkogårdar

Under året har planering och projektering för utökad krematoriekapacitet fortgått. Planlösningar, teknik och antikvariska frågor har bearbetats löpande i projekteringen, och en ansökan till Länsstyrelsen om antikvariska tillstånd har lämnats in.

Processen för avstyckning och detaljplaneändring för den blivande nya muslimska begravningsplatsen har fortgått och väntas fullföljas under år 2024.

I övrigt har inventering av kyrkogårdarnas kulturmiljöer med särskilt avseende på gravanläggningar fortsatt enligt plan. Syftet är att i samråd med antikvariska myndigheter lägga grunden för ett långsiktigt omhändertagande av de kulturhistoriskt värdefulla gravstenar som finns i stort antal på våra kyrkogårdar.

Under året har planeringen fortskridit för att ta nya gravområden i anspråk. Likaså har vissa nya askgravanläggningar färdigställt. En ansökan om ett särskilt gravområde för alevitiska trosbekännare har inkommit och handläggs av begravningsutskottet. En motsvarande ansökan har även inlämnats av Nordiska Asa-samfundet, som kommer att handläggas under år 2024.

Verksamhetsbudget 2023

-73 969 000

Verksamhetsutfall 2023

-75 024 000

Styrning och ledning

Foto: Magnus Aronson /Ikon

Långsiktigt mål

Kyrkorådets ledamöter har en tydlig bild av pastoratets uppdrag och verksamhet som bygger på församlingsinstruktionen. Kyrkorådet har en väl fungerande organisation som vid behov uppdateras. Pastoratets styrdokument, delegationsordning och arbetsordning, definierar tydligt beslutsmandat för förtroendevalda styrorgan och kyrkoherde.

Pastoratets ledningsgrupp har en gemensam bild av pastoratets uppdrag för de kommande fyra åren och alla anställda känner till uppdraget. Pastoratets delegationsordning definierar tydligt beslutsmandat för församlingsherdar och pastoratskansliets ledning samt uppdrag och mandat för pastoratsgemensamma verksamheter, nätverk och samordningsuppdrag.

Pastoratets ekonomi är långsiktigt hållbar och i balans. I syfte att sträva mot ett utvecklande och hållbart arbetsliv i Uppsala pastorat är en god personalpolitik en kärnfråga och en gemensam angelägenhet för alla anställda inom pastoratet. All verksamhet ska organiseras och prioriteras efter verksamhetens mål och dess styrdokument.

Organisationsförändringar och verksamhetsutveckling ska ske långsiktigt och planerat och bedrivs i samarbete med de anställda och de fackliga organisationerna. Alla anställda omfattas av kollektivavtal och avtalade tjänstepensions- och andra försäkringar.

Pastoratets medarbetare ska uppleva balans mellan krav och resurser och att de arbetar på en ändamålsenlig och inkluderande arbetsplats. Det ska också vara möjligt att förena arbete med föräldraskap, med oförändrade möjligheter avseende löne-, kompetens- och karriärutveckling. Arbetsklimatet ska inbjuda till delaktighet, uppmuntra lärande och gemenskap.

Diakonin

Diakoniarbetslaget träffas regelbundet varannan vecka. Vid ena tillfället är det APT-möte och i det andra fokuseras på fördjupning inom aktuella områden med diakonalt fokus. Arbetslaget har haft heldagar då arbete skett med att komma samman som arbetslag och ta ut riktningar för vad som ska präglade diakoni i Uppsala framöver. Detta har skett genom att samtala utifrån olika frågeställningar och genom att prova på olika metoder att använda i samtal och grupper i det diakonala arbetet.

Gamla Uppsala församling

Medarbetarna möts regelbundet till personalsamlingar där fokus ligger på fortbildning och arbetsmiljöfrågor. Under perioden har arbetslaget haft boken *Att finna bönen som redan finns* av ärkebiskop Martin som arbetsmaterial på sina storsamlingar. Den planerade resan för arbetslaget skedde i augusti då arbetslaget tillbringade två dygn på Undersvik för att arbeta med arbetsmiljö och verksamhetsfrågor. Under våren genomfördes sedvanliga lönesamtal. Församlingsrådet har genomfört de planerade sammanträdena och en halvdag i februari då vi talade om rådets uppgifter och mandat.

Gottsunda församling

Församlingsrådet har läst delar av ärkebiskop Martin Modeus bok *Levande tillsammans med Kristus*. Rådet har också haft besök av kyrkoherde Björn Gusmark som föreläst om Nya sätt att vara kyrka. Detta som led i förberedelse respektive uppföljning av biskopsvisitationen i början av året.

Pastoratets kansli

Samverkansmöten har genomförts med de fackliga parterna en gång per termin. Centrala arbetsmiljökommittén har sammanträtt vid fyra tillfällen. Ny upphandling av företagshälsovård har genomförts. Under september genomfördes den stora medarbetarenkäten AKKA och 87% av medarbetarna deltog. Respektive enhet har tagit resultatet vidare med workshops på tema arbetsmiljö. På pastoratsnivå fortsätter förbättringsarbetet med fokus på att förbättra ledningskommunikationen.

Uppsala domkyrkoförsamling

Församlingsrådet har haft planerat antal sammanträden och har arbetat aktivt med att utveckla en gemensam förståelse av sitt uppdrag i dialog med styrdokument och arbetsorganisationen via församlingsherde och domkyrkokaplan. Fördjupning i kristen tro har genomförts genom en föreläsning om bibelöversättning.

Vaksala församling

Församlingsrådet träffas regelbundet och har varit aktiva i vårupptakt och höstupptakt. Församlingsherden rapporterar från pastorets ledningsgrupp.

Fastigheter

Foto: Madelen Zander / Ikon

Långsiktigt mål

Fastigheterna i pastoratet förvaltas och utvecklas med vägledning av församlingsinstruktionen och andra styrdokument (till exempel kyrkoordning och klimatpolicy). Fastigheterna i pastoratet prioriteras med utgångspunkt i den grundläggande uppgiften. Kyrkobyggnaderna är särskilt prioriterade.

Fastighetskostnader

Uppsala pastorat, exklusive begravningsfastigheter och externt hyrda lokaler i näringsverksamhet.

Kostnader för externt hyrda lokaler i näringsverksamhet (här menas skattepliktig rörelse och inomkyrklig försäljning) redovisas inte som fastighetsverksamhet utan i respektive verksamhet.

(Belopp i tkr)

	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022
Nettokostnader verksamhetslokaler	-66 716	-71 521	-60 599
Nettointäkter från uthyrning näringsfastigheter	852	449	434
Totala nettokostnader verksamhets- och uthyrningslokaler	-65 864	-71 072	-60 165
Intäkter	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022
Kyrkoantikvarisk ersättning (KAE)	8 083	12 258	5 838
Övriga intäkter (inkl internhyra)	5 748	3 951	4 574
Summa intäkter	13 831	16 209	10 412
Kostnader			
Fastighetsadministration	-3 093	-3 192	-3 331
Drift, skötsel och reparationer (inkl internt köpta tjänster)	-31 821	-35 365	-31 065
Planerat underhåll (LPUH)	-30 013	-36 594	-24 191
Oförutsett underhåll	-2 769	0	-1 441
Avskrivningar	-11 999	-12 130	-10 549
Summa kostnader	-79 695	-87 281	-70 577
Nettokostnader	-65 864	-71 072	-60 165

Kommentar I utfallet för Övriga intäkter ingår obudgerat statligt elstöd med 671 tkr, en engångsintäkt.

LPUH-arbeten, specifisering av större projekt

(Projektnummer inom parentes. Belopp i tkr)

Domkyrkan

Utvändiga underhållsarbeten av mark (3124)	-8 292	0	-7 000	2 800
Underhåll av sockelsten, tegelfasad och bröstlistning (3126)	-1 469	744	-5 000	1 650
Faderns fönster, konservering (0142)	-1 354	910	-1 849	900
Tornspiror (5112)	-51	2 102		
Vård och underhåll av Åkermanorgeln (9002)	-12	916		

Eriksbergskyrkan

Invändigt underhåll av väggar (3144)	0	0	-1 300	715
--------------------------------------	---	---	--------	-----

Gottsunda kyrka

Takrenovering (1116)	-8 475	1 300	-6 000	2 250
----------------------	--------	-------	--------	-------

Mikaelskyrkan

Fasadrenovering (3135)	-3 936	1 400	-6 500	2 782
------------------------	--------	-------	--------	-------

S:t Pers kyrka

Upprustning av utemiljön (3138)	0		-1 500	
---------------------------------	---	--	--------	--

Övrigt

	-6 424	711	-7 445	1 161
--	--------	-----	--------	-------

S:a	-30 013	8 083	-36 594	12 258
------------	----------------	--------------	----------------	---------------

Kommentar För utvändiga underhållsarbeten av marken intill Uppsala domkyrka fick pastoratet avslag på ansökan gällande kyrkoantikvarisk ersättning (KAE). Oförutsedda kostnader har uppstått och projektet fortsätter 2024. Underhåll av sockelsten, tegelfasad och bröstlistning fortsätter enligt plan 2024 med beviljad KAE och KUB. Årets KAE för Faderns fönster och tornspiror är tilläggsbelopp för kostnader tidigare år.

Invändigt underhåll av väggar Eriksbergskyrkan har flyttats till 2024. Takrenovering Gottsunda och fasadrenovering Mikaelskyrkan är färdiga. Bokförd KAE för dessa är försiktigt beräknad och rekviderade belopp kan bli högre. Det är oklart om upprustning av utemiljön vid S:t Pers kyrka kommer att starta under 2024.

Foto: Patrik Lundin

Verksamhetsutfall 2023

-65 864 000

Investeringsprojekt

Pågående arbeten	Upparbetat	Ack. budget	Återstår av budget
Domkyrkan, Nytt entresolplan, norra och södra tornet	378	5 000	4 622
Domkyrkan, ny läktare i södra korsarmen (inkl obudg bidrag på 1669)	-492	8 625	9 117
Domkyrkan, hiss södra tornet	4 284	7 000	2 716
S:t Perskyrkan, om- o tillbyggn verksamhetsanpassning	127	5 159	5 032
Tunabergskyrkan, ventilationsanl till kyrkorummet	6	2 000	1 994
Solceller	65	2 400	2 335
Övrigt	342	796	454
S:a exkl begravningsverksamheten	4 710	30 980	26 270
Begravningsverksamheten			
Berthåga kyrkogård, Ny muslimsk begravningsplats	32	3 600	3 568
Krematoriet, Ombyggnad o utökning av ugnar	7 060	1 625	-5 435
S:a begravningsverksamheten	7 092	5 225	-1 867
S:a pågående arbeten totalt	11 802	36 205	24 403
Ej påbörjade investeringsprojekt		8 653	8 653
S:a återstår av beslutad budget totalt			33 056

Kommentar Nytt entresolplan, Uppsala domkyrka, genomförs 2024. Ny läktare i södra korsarmen projekteras under 2024 med planerat genomförande 2025. Hiss södra tornet fortsätter 2024, inredning saknas ännu. Arbeta pågår med detaljplan för om- och tillbyggnad av S:t Pers kyrka och genomförande blir tidigast 2026. Ventilationsanläggning till kyrkorummet Tunabergskyrkan genomförs 2024. Arbeta med

solceller fortsätter 2024–2026. Ny muslimsk begravningsplats på Berthåga kyrkogård inväntar att fastighetsreglering med kommunen blir klar 2024 och begravningsplatsen beräknas tas i bruk från 2025. För ombyggnad och utökning av ugnar vid krematoriet finns medel avsatta i budget 2024 för att täcka budgetavvikelsen 2023. Projektet fortlöper och ombyggnaden planeras tas i bruk från 2026.

Foto: Lars-Erik Elebjörk

Under året färdigställda tillgångar	Upparbetat	Ack. budget	Avvikelse från budget
Eriksbergkyrkan, ny orgel (komplettering efter delavslut 2022)	235	1 289	1 054
St Pers ka, Om- o tillbyggn f vh-anpassning: del 1 golvvärme	841	841	0
G:a U:a prästgård, verksamhetsanpassning inkl förstudie	34 943	34 837	-106
Sunnerstakyrkan, ombyggn heltidsförskola (efter delavslut övervåning)	7 953	4 781	-3 172
Domkyrkan, ny ramp till södra entrén	497	400	-97
H Trf kyrka, Ny förvaring i N vapenhuset	1 097	2 000	903
Eriksbergkyrkan, nybyggnad av miljöhöhus	1 558	2 000	442
Vaksala, Nybyggnad av miljöhöhus	107	1 300	1 193
Övrigt	5	110	105
S:a exkl begravningsverksamheten	47 236	47 558	322
Begravningsverksamheten			
Hammarby kg, Installation ny spillvattenanläggning	796	525	-271
S:a begravningsverksamheten	796	525	-271
S:a färdigställda tillgångar totalt	48 032	48 083	51

Kommentar Komplettering ny orgel Eriksbergskyrkan blev billigare med en annan orgelbyggare.

För ombyggnad till heltidsförskola i Sunnersta kyrka uppstod oförutsedda tillkommande arbeten.

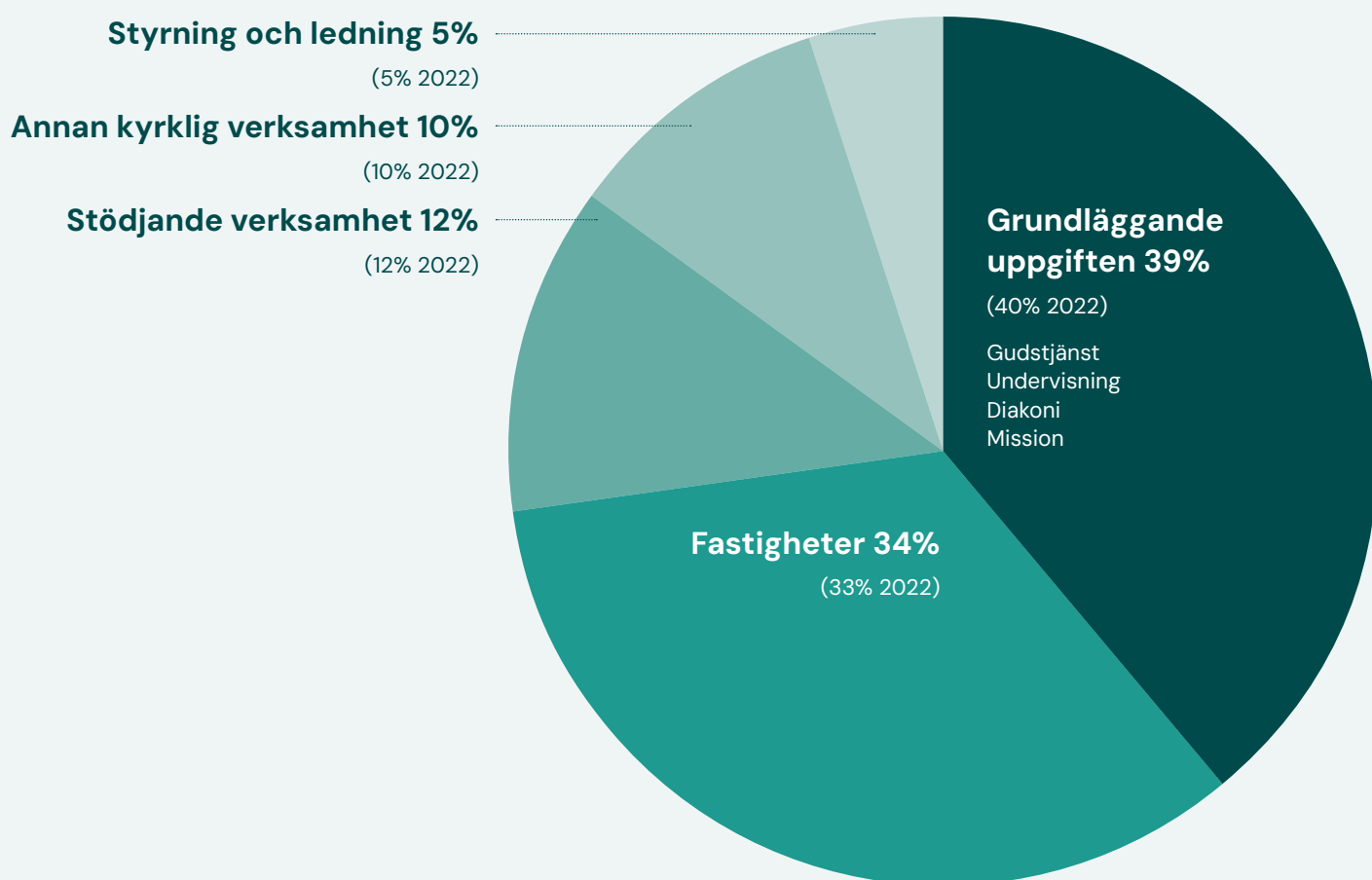
Miljöhöuset i Vaksala blev en enklare byggnad än planerat på grund av bygglovet. (Komplettering på 239 tkr görs 2024.)

Under året kostnadsförda investeringsprojekt	Kostnadsfört	Ack. budget	Avvikelse från budget
Domkyrkan, spelbord till Ruffattiorgeln	38	473	435
Helga kyrkan, vh-anpassn, kostnadsfört (efter delavslut 2020)	237	649	412
DP2, Installation av komfortkyla, kostnadsfört	303	2 100	1 797
S:a kostnadsförda investeringsprojekt	578	3 222	2 644

Kommentar Installation av komfortkyla DP2 projekteras men ett eventuellt genomförande skjuts på framtiden.

Så här användes kyrkoavgiften 2023

Hållbarhetsrapport

Foto: Gustaf Helsing / Ikon

Inledning

Uppsala pastorat har under 2023 fått en ny församlingsinstruktion som gäller för åren 2023–2026. Pastoratets verksamhetsplan för 2023 skapades under 2022, då församlingsinstruktionen ännu inte blivit beslutad. Av den anledningen består denna rapport av två delar.

Den första delen av rapporten presenterar måluppfyllelsen relaterat till miljöavsnittet i verksamhetsplanen för 2023. Den andra delen presenterar Uppsala pastorats hållbarhetsuppdrag i linje med Agenda 2030 målen och församlingsinstruktionens hållbarhetsmål.

Under året 2023 kom även EU direktivet CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) med en ny standard för hållbarhetsrapportering ESRS (European Sustainability Reporting Standards) som Uppsala pastorat valt att följa.

Del 1 | Hållbarhetsuppföljning 2023

I verksamhetsplanen för 2023 hittar vi dessa långsiktiga mål för miljön:

Församlingarna i Uppsala pastorat är klimatpositiva och i alla verksamheter delar människor hopp, förlåtelse, befrielse och ny kraft för att kunna minska vår egen klimatpåverkan.

Församlingarna i Uppsala pastorat är en samhällsröst som medverkar till att förändra samhällsstrukturer i en hållbar riktning.

Församlingarnas resultat för 2023

Gamla Uppsala församling

Under året har församlingens representant i miljögruppen arbetat fram tre strategiska åtgärder som församlingen ska jobba med under 2024. Istället för att alltid köpa nytt ska församlingen återbruka det som är trasigt, låna samt synka inköp via inköpsavdelningen.

Gottsunda församling

Samtal förs med intressegruppen Malma ängar. Syftet är att samla kompetens, bygga nätverk och inspireras av olika yrkesgrupper för att bättre hantera klimatkrisen. Planen är att erbjuda minst en föreläsning per termin där klimatfrågan kopplas ihop med teologisk reflektion.

Helga Trefaldighets församling

Församlingen fortsätter att verka för inköp i enlighet med pastoratets miljö- och inköspolicyer, däribland vegetariskt kyrkkaffe.

Kansliet

Under året har kansliet arbetat med att samla hållbarhetsgruppen till regelbundna möten för att göra väsentlighetsanalyser och ta fram strategiska åtgärder för kommande hållbarhetsarbete. Kansliet har också arbetat med att minska antalet leverantörer samt koppla lokala avtal till vår uppförandekod.

Uppsala domkyrkoförsamling

Församlingen har arbetat aktivt med miljöfrågor och hållbarhet, bland annat vid inköp av livsmedel, material och inventarier och genom att kommunicera detta till omgivningen. Ett fördjupningspass med stöd av pastoratets miljögrupp och lokal representant om miljömålen har genomförts med god uppslutning delaktighet av personalen. Detta har även genomförts med Sjukhuskyrkans personal.

Vaksala församling

Församlingen följer de direktiv som givits och arbetar aktivt för att hitta nya sätt att vara församling på ett hållbart sätt. Sedan många är tillbaka serveras i första hand vegetarisk mat, certifierade och lokaltillverkade produkter. Samåkning nyttjas för de få tillfällen detta är påkommet, i övrigt sker transporter i tjänsten med kommunala färdmedel eller för egen maskin. En odling av sommarblom ger lokalproducerad fågning till församlingens lokaler under några månader om året.

Uppsala pastorat

Arbetsvillkor, jämställdhet, hälsa och säkerhet

I syfte att sträva mot ett utvecklande och hållbart arbetsliv i Uppsala pastorat är en god personalpolitik en kärnfråga och en gemensam angelägenhet för alla anställda inom pastoratet. All verksamhet ska organiseras och prioriteras efter verksamhetens mål och dess styrdokument.

Under 2023 har arbetsgivaren fortsatt samverka med de fackliga parterna i det systematiska arbetsmiljöarbetet genom centrala arbetsmiljökommittén. Skyddsronder har gjorts vid varje enskild arbetsplats och följts upp av centrala arbetsmiljökommittén. Akka, Svenska kyrkans arbetsgivarorganisations webbaserade medarbetarundersökning med frågor om arbetsmiljö och arbetsklimat, har genomförts med gott resultat. Akkas resultat är också ett underlag för fortsatt förbättringsarbete.

Under året har ny upphandling av företagshälsövård gjorts. Aktivt hälsoarbete genom pastoratets hälsoinspiratörer har fortsatt. Introduktionsutbildning för nyanställda genomfördes och introduktion för nya chefer infördes. Alla medarbetare erbjuds brandskyddsutbildning.

Jämställda löner har följts upp i den årligt återkommande lönekartläggningen. Analysen av lönekartläggningen tyder på att det inte finns några osakliga löneskillnader.

Korruption

Uppsala pastorat följer den av kyrkorådet beslutade antikorrupsionspolicyn. Kyrkorådet har genomfört en utbildning i jävsregler under 2023. Under 2023 påbörjades arbetet med att ta fram inköpsrutiner som säkerställer mot vilka leverantörer och belopp inköp ska ske.

Social hållbarhet och mänskliga rättigheter

Uppsala pastorat vill bidra till att skapa förutsättningar som gynnar människor positivt, tillgodoser människors grundläggande rättigheter och främjar ett rättvist samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa. Det görs genom att kyrkan bidrar med mötesplatser för livstärkande gemenskaper och genom att samverka med andra organisationer så att människor i utsatta livssituationer får stöd och hjälp. Sorgegrupper, samtalsgrupper, enskilt samtalsstöd, ekonomisk stödverksamhet och själavård har bedrivits under året. En särskild satsning på temamånad för psykisk ohälsa genomfördes gemensamt av församlingarna under hösten.

Klimatpåverkan

Den totala minskningen sedan 2017 är ca 37% och de största procentuella minskningarna har skett tack vare att krematoriet bytt från fossil eldningsolja till förnybar.

Under året uppgår minskningen till 5,7% och den största minskningen utgörs av fjärrvärme, vilket kan förklaras med byte av tak i Gottsunda kyrka och åtgärder i ventilationen i Sankt Pers kyrka. Vattenfall har eldat mindre sopor och mer trä, vilket får en påverkan på mätningen av utsläpp från fjärrvärme. Arbetet fortsätter med framför allt fastighetsöversyn och utbyggnad av solceller och laddstationer.

I Svenska kyrkans färdplan för klimatet betonas att klimatarbetet hör ihop med det som är kyrkans grundläggande uppgift och att huvudfokus i församlingarnas klimatarbete ska vara att bidra till beteende- och värderingsförändringar. Det arbetet har påbörjats under 2023 genom medarbetardialog och fortsätter under 2024 genom att hitta vägar för dialog med församlingsbor.

Del 2 | Hållbarhetsuppdrag

Bakgrund

I Uppsala pastorat fick hållbarhetsgruppen ansvaret att under 2023 ta fram en plan för hållbarhetsarbetet i pastoratet med syfte att nå de långsiktiga målen i församlingsinstruktionen för 2023-2026, samt att använda sig av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 för den strategiska inriktningen.

I församlingsinstruktionen finns tre prioriterade områden; lärande/undervisning, hållbarhet samt mötesplatser. Hållbarhet omfattar perspektiven:

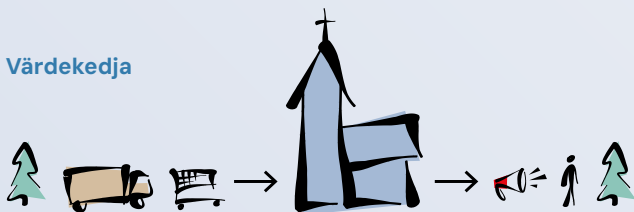
- existentiell hållbarhet med rum för samtal om liv och död
- ekologisk hållbarhet utifrån en grundsyn på skapelsen som en okränkbar gåva
- social hållbarhet med möjligheter för människor att råda över sina liv
- ekonomisk hållbarhet med ansvar för kyrkans resurser, så att orättvisorna i världen minskar

Hållbarhetsmålen i församlingsinstruktionen omfattar att:

- Människor rustas i gudstjänsten så att de bidrar till ett existentiellt hållbart samhälle. Människor har tillgång till introduktion och fördjupning i kristen tro så att de har redskap att leva ett existentiellt hållbart liv.
- Människor har redskap för att leva hållbara liv.
- Människor har möjligheter att sörja och vårda minnet av de döda genom att begravningsverksamheten förenar nya seder med tradition och ger tillgång till kulturmiljöer och naturvården.
- Resurser frigörs till den grundläggande uppgiften genom att de administrativa och stödjande uppgifterna utvecklas på ett ändamålsenligt, ansvarsfullt och hållbart sätt.
- Människor nås av evangeliet på nya sätt genom att Uppsala pastorat bidrar till och influeras av samtida kultur.

Område	2017	2022	2023
<i>Alla siffror anges i ton CO2e, koldioxidekvivalenter</i>			
Fjärrvärme	745	561	467
El, fastighetsel	255	137	141
Eldningsolja krematoriet (RME), føb	228	94	108
Flygresor, utrikes	21	11	39
HVO arbetsmaskiner	18	12	13
Aspen 2+4 takt (Alkylatbensin)	5	18	19
Egen bil i tjänsten, läggs in på resor	7	5	3
Biogas	0	0,2	0,2
Bensin 95 oktan	11	0	0
Summa	1290	838	790

Värdekedja

Fokusområde 1

Pastoratets värdekedja består av leverantörer, den egna verksamheten, och alla som bor och vistas inom församlingarnas gränser.

Fokusområde 2

Fokusområde 3

En dubbel väsentlighetsanalys består av två väsentlighetsanalyser.

I den första väsentlighetsanalysen undersökte hållbarhetsgruppen på vilket sätt pastoratets värdekedja påverkar omvärlden mest socialt och ekologiskt, både ur ett negativt och ett positivt perspektiv.

Pastoratet påverkar omvärlden negativt genom oreflekterade inköp och en icke samordnad inköpsstruktur. Underleverantörer kan påverka miljön negativt och utnyttja sin personal. Alla medarbetares, medlemmar och konfirmanders resor påverkar miljön på ett negativt sätt. Att pastoratet kasserar möbler och andra inventarier och bidrag till matsvinn är ytterligare negativ påverkan på miljön. Intern och extern okunskap om hållbar utveckling bidrar negativt. Pastoratet påverkar även genom hur markområden tas omhand och inspirerar till biologisk mångfald. På de olika sätt Uppsala pastorat informerar och utbildar om hållbar utveckling kan omvärlden påverkas positivt. Inköspolicy, ramavtal och code of conduct påverkar leverantörerna positivt. Engagemang från volontärer och återbruk av möbler är ytterligare positiv påverkan pastoratet har på omvärlden.

I den andra väsentlighetsanalysen undersökte hållbarhetsgruppen vad som påverkar pastoratet mest finansiellt, utifrån det som händer i omvärlden.

Det som sker i omvärlden är att dyningarna efter pandemin, kriget i Ukraina, hackerattacker, existentiell ohälsa i samhället, kriminalitet och otrygghet skapar oro för många i samhället. Debatten i media om en hållbar och ohållbar livsstil, klimatkris, elkris med höjda priser, vattenbrist, inflation samt nya lagar och regler för den hållbara omställningen enligt EUs gröna giv påverkar pastoratet.

En sämre ekonomi för Svenska kyrkans medlemmar och att upplevelsen av att kyrkan inte är relevant kan leda till utträden, samtidigt som den ökande oron också leder till att man vill stanna kvar som medlem. Ökade kostnader för inköp och fastigheter som behöver rustas för extremväder påverkar pastoratet finansiellt.

Möjligheter hållbarhetsgruppen såg var att öka delaktigheten med medlemmarna för att skapa nya mötesplatser där kyrkan kan bli mer relevant i samhället, samt att hållbarhetsarbetet motiverar mer långsiktiga investeringar.

I den dubbla väsentlighetsanalysen lägger man båda dessa analyser bredvid varandra och undersöker på vilket sätt pastoratet kan göra störst skillnad i samhället socialt, ekologiskt och ekonomiskt.

Hållbarhetsgruppens slutsats är att pastoratet kan göra störst skillnad genom att vara en inspirerande modig samhällsröst som hjälper människor att ställa om till en existentiell hållbar livsstil. Och vi behöver leva som vi lär och jobbar därför med att ställa om till hållbara inköp och en hållbar verksamhet.

Uppsala pastorats tre fokusområden

Nedan redogör vi för hur vi kopplar varje fokusområde till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, vad som redan är på gång i varje fokusområde samt de strategiska åtgärder som ska vidtas under 2024–2026.

Fokusområde 1: Inköp, konsumtion och investeringar

I Uppsala pastorat finns en inköspolicy. Syftet med policyn är att säkerställa att anskaffningsbehovet tillgodoses på ett kvalitetsmässigt och kostnadseffektivt sätt med hänsyn tagen till miljökonsekvenser och vad som är etiskt försvarbart. Inköspolicyn följer Svenska kyrkans grundläggande principer, människovärdesprincipen, principen om det goda förvaltarskapet och affärsmässighet.

Mål för fokusområde 1

Med utgångspunkt från globala hållbarhetsmål, som anges på nästkommande sida, och församlingsinstruktionen kommer hållbarhetsgruppen att sätta mål, nyckeltal samt hitta effektiva mätmetoder för att följa upp arbetet.

Fokusområde 2: Den egna verksamheten

För att kunna påverka medlemmar och andra i samhället att leva mer hållbart behöver Uppsala pastorat utbilda pastoratets anställda vad en hållbar livsstil betyder och vad en existentiell hållbar livsstil är. Genom utbildning ska anställda i Uppsala pastorat kunna integrera vad den hållbara omställningen betyder för dem på arbetet och på fritiden. Det innebär också att Uppsala pastorat inkluderar hållbarhet i gudstjänster och andaktsliv, i förskolorna, diakonin, konfirmandarbetet, på kyrkogårdarna och pastoratets trädgårdar.

Omställningen sker i samklang med hållbara arbetsvillkor, tid för hållbara transporter, laga och reparera, återvinna, energieffektivisering, minska matsvinn och sopsortera.

Mål för fokusområde 2

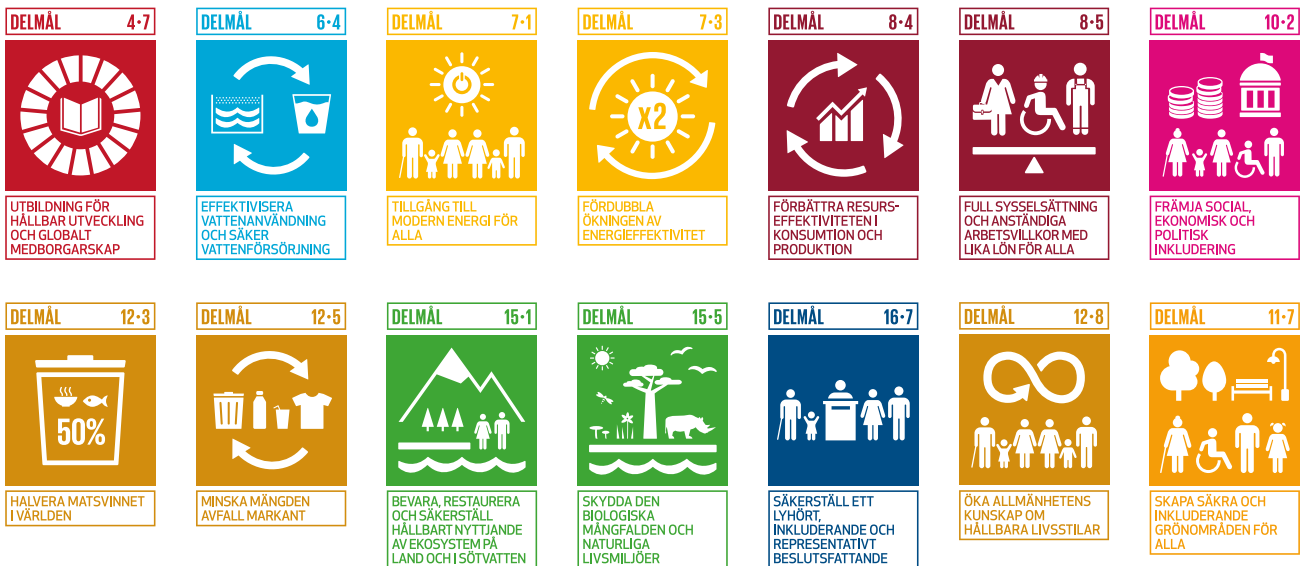
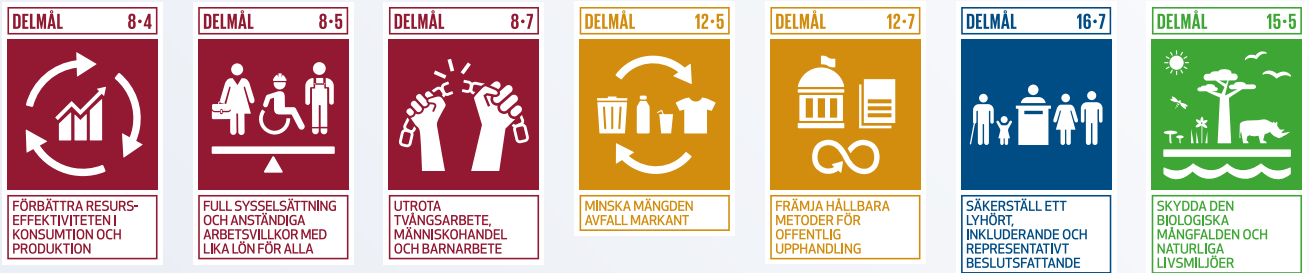
Med utgångspunkt från globala hållbarhetsmål, som anges på nästkommande sida, och församlingsinstruktionen kommer hållbarhetsgruppen att sätta mål, nyckeltal samt hitta effektiva mätmetoder för att följa upp arbetet.

Fokusområde 3: En modig samhällsröst

I den dubbla väsentlighetsanalysen har hållbarhetsgruppen dragit slutsatsen att pastoratet gör störst skillnad i mötet med människor. I pastoratet möter medarbetarna många människor via dopet, öppen förskola, förskolan, konfirmation, äktenskap, rådgivning, diakoni, begravning och gudstjänster etcetera. Därför ser hållbarhetsgruppen som pastoratets primära uppgift att vara en inspirerande och modig samhällsröst i den hållbara omställningen.

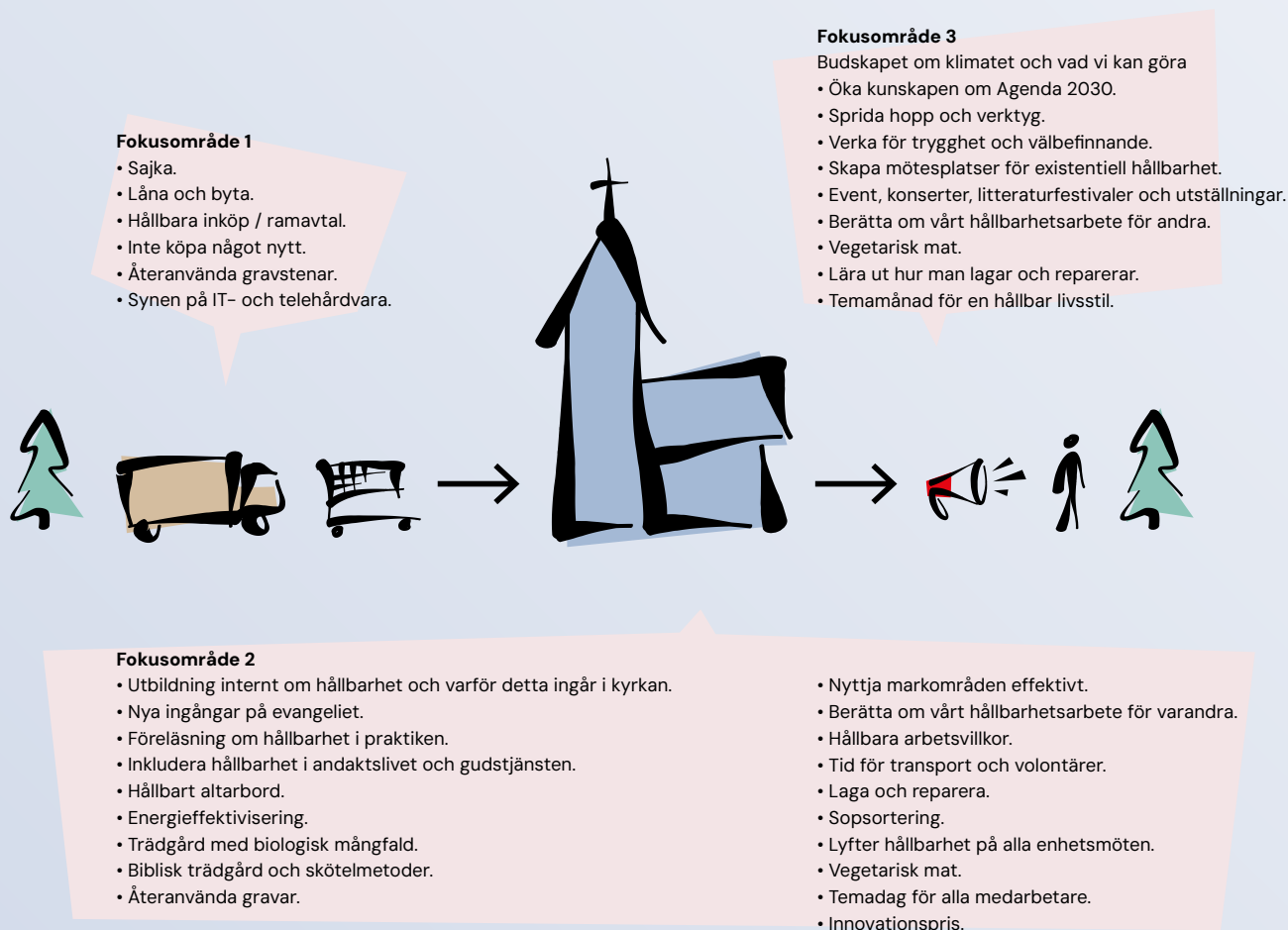
Mål för fokusområde 3

Med utgångspunkt från globala hållbarhetsmål, som anges på nästkommande sida, och församlingsinstruktionen kommer hållbarhetsgruppen att sätta mål, nyckeltal samt hitta effektiva mätmetoder för att följa upp arbetet.

Uppsala pastorat har redan startat den hållbara omställningen

Församlingarna och enheterna har redan startat igång den hållbara omställningen genom att driva strategiska förändringsprojekt på varje församling och enhet. Bilden nedan beskriver alla de omställningsprojekt som redan är igång.

Ledning och styrning av hållbarhetsarbetet

Styrdokument för Uppsala pastorats mål och strategier har varit de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 samt församlingsinstruktionen.

Kyrkofullmäktige är det högsta beslutande organet. Kyrkorådet är pastoratets styrelse som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Kyrkoherden leder all verksamhet i pastoratet och har tillsammans med kyrkorådet övergripande och gemensamt ansvar för den löpande verksamheten och förvaltningen.

Kyrkorådet är ansvarigt för pastoratets hållbarhetsarbete och avger denna hållbarhetsrapport. Information om den grundläggande uppgiften återfinns i förvaltningsberättelsen.

I respektive församling inom pastoratet finns ett församlingsråd vars huvudsakliga uppgifter avser gudstjänstlivet och församlingens kristna gemenskap. Församlingsherden i respektive församling leder arbetet inom församlingen på kyrkoherdens uppdrag.

Pastoratets kansli svarar för administrativa servicefunktioner.

Uppsala pastorats hållbarhetsgrupp består av en representant från varje församling och enhet. Hållbarhetsgruppens uppdrag är att ge varje församling och enhet rätt förutsättningar för att kunna nå hållbarhetsmålen i församlingsinstruktionen. Ansvaret för att genomföra handlingsplanen och nå hållbarhetsmålen ligger hos varje enskild församling och enhets församlingsherde och chef.

Under 2023 har fokuset varit att få med den egna organisationen och hållbarhetsgruppen har därför koncentrerat arbetet mot våra medarbetare i intressentdialogen. Under 2024 kommer vi att definiera vad en hållbar livsstil och vad en existentiell hållbar livsstil är och under det arbetet genomföra en intressentdialog med de som bor och vistas inom församlingens gränser samt undersöka vilka förväntningar samhället har på pastoratet. Pastoratet ska även undersöka om det finns samhällsaktörer att samarbeta med för att hjälpa uppsalaborna att ställa om till en existentiell hållbar livsstil.

Styrdokument

Uppsala pastorat ska i ord och handling värna skapelsen och alla människor genom att stå upp för och bedriva verksamhet på ett sådant sätt att människors och skapelsens värde respekteras och där nödvändigheten i att arbeta för ekologisk bärkraft alltid finns med.

Hållbarhetsfrågorna handlar i grunden om hur vi ser på oss själva och på vår relation till skapelsen. De existentiella dimensionerna av hållbar utveckling behöver alla samhällen och människor bearbeta om vi tillsammans ska kunna förverkliga FN:s globala mål för en hållbar utveckling, Agenda 2030.

I pastoratet finns det ett antal styrdokument. Kyrkofullmäktige fastställer övergripande inriktningar, kyrkorådet fastställer policy och pastoratets utskott fastställer de mer detaljerade anvisningarna. Dessa dokument styr pastoratets hållbarhetsarbete:

- Antikorrupsionspolicy
- Lokalförsörjningsplan
- Riktlinjer för etiska ställningstaganden (begravningsverksamheten)
- Övergripande principer för medelsförvaltning
- Tillämpningar av jävsregler
- Etiskt förhållningssätt
- Inköspolicy
- IT-policy
- Miljöpolicy
- Placeringspolicy
- Övergripande miljömål
- Likabehandlingspolicy
- Resepolicy

Årsredovisning
2023:

Uppsala
pastorat

org.nr. 252003-0145.

Svenska
kyrkan

Uppsala

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Uppsala pastorat är en del av Trossamfundet Svenska kyrkan, vars uppdrag är reglerat i kyrkoordningen samt i lagen om Svenska kyrkan. Pastoratet bildades 2014, (efter att ha varit en samfällighet som bildades 1963), och består av

- Uppsala domkyrkoförsamling (252000–1583),
- Helga Trefaldighets församling (252000–1591),
- Gottsunda församling (252000–1955),
- Gamla Uppsala församling (252000–1609) och
- Vaksala församling (252000–1617).

Pastoratet ansvarar för ekonomisk utjämning, resurs-hushållning, service samt begravningsverksamheten enligt begravningslagen. Församlingarnas grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Varje församling har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen.

Pastoratet har sitt säte i Uppsala kommun.

Folkmängden inom pastoratet uppgick den 31 december till 183 118 (180 209) personer, varav 82 152 (81 761) tillhörde Svenska kyrkan. Andelen tillhöriga uppgick därmed till 44,9 procent (45,4 procent) att jämföra med riksgenomsnittet på 52,1 procent (52,9 procent). Uppsala pastorat är huvudman för begravningsverksamheten inom de ingående församlingarnas gränser. (Siffrorna inom parentes avser 2022).

Den kyrkliga indelningen

Pastoratet har som pastoralt område det övergripande lokala ansvaret för att församlingarna fullgör sin grundläggande uppgift och:

- har det ekonomiska ansvaret för församlingarnas uppgifter
- ska anställa och avlöna den personal som behövs
- anskaffar och underhåller den egendom som behövs
- får lämna bidrag till internationell diakoni och mission
- får bedriva näringsverksamhet om den har naturlig anknytning till den grundläggande uppgiften
- har ansvar för begravningsverksamheten i enlighet med begravningslagen

Organisation

Kyrkofullmäktige är det högsta beslutande organet och sammanträder minst två gånger per år. Kyrkorådet är pastoratets styrelse (verkställande organ) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen.

Kyrkoherden leder all verksamhet i pastoratet och har tillsammans med kyrkorådet övergripande och gemensamt ansvar för den löpande verksamheten och förvaltningen.

Kyrkorådet har inrättat följande utskott: begravningsutskott, beredningsutskott, ekonomiutskott samt fastighetsutskott. Det finns även ett skolråd som företräder Uppsala pastorat som huvudman för förskoleverksamheten. Därutöver finns en valnämnd.

I respektive församling inom pastoratet finns ett församlingsråd vars huvudsakliga uppgifter avser gudstjänstlivet och församlingens kristna gemenskap. Församlingsherden i respektive församling leder arbetet inom församlingen på kyrkoherdens uppdrag.

Pastoratets kansli svarar för administrativa servicefunktioner.

Utöver gällande lagstiftning och förordningar etc., tillämpar pastoratet inomkyrkliga regelverk och dokument såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), KRED (Kyrkans redovisningskommitté), församlingsinstruktion och medelsförvaltningspolicy. Inom personalområdet tillämpas Svenska kyrkans kollektivavtal.

I pastoratet finns det ett antal policys och anvisningar. Det är kyrkorådet som fastställer policyn och pastoratets utskott som sedan fastställer de mer detaljerade anvisningarna.

Främjande av ändamål

Underlaget i tabellen nedan är hämtat från K-bok, pastoratets bokningssystem och Kyrkokansliets statistikverktyg VisA. Under 2020, 2021 och början av 2022 påverkades pastoratets verksamhet av Folkhälsomyndighetens restriktioner till följd av Coronapandemin.

	2023	2022	2021	2020	2019
Gudstjänster	4 312	3 800	3 963	3 284	4 051
Gudstjänstbesök	145 814	127 691	86 370	71 570	164 704
Döpta	523	567	483	375	575
Konfirmander	255	199	218	201	219
Vigslar	193	235	142	138	219
Begravningar	720	762	749	753	725
Aktiva inträden	150	141	215	124	154
Aktiva utträden	680	778	1 134	855	964

Flerårsöversikt

Belopp i tkr	2023	2022	2021	2020	2019
Allmänna förutsättningar					
Kyrkotillhöriga per den 31 dec (antal)	82 152	81 761	81 260	81 931	82 521
Kyrkotillhöriga per den 31 dec (andel av invånare, %)	44,9	45,4	46,1	47,4	48,4
Kyrkoavgift exkl. begravnings- och stiftsavgift. (%)	0,91	0,91	0,91	0,91	0,91
Medelantalet anställda	287	274	270	292	300
varav medelantalet anställda i begravningsverksamhet	69	64	66	66	72
Resultat					
Verksamhetens intäkter	331 326	300 615	303 647	292 804	310 897
Resultat från finansiella investeringar	8 270	2 471	8 868	5 040	2 983
Årets resultat	1 488	-6 242	12 487	13 963	6 601
Kyrkoavgift exkl. begravnings- och stiftsavgift.	209 655	198 893	196 140	197 301	197 581
- varav slutavräkning	9 001	4 460	4 488	7 328	10 416
Begravningsverksamhetens nettokostnader	75 024	65 849	66 217	60 466	61 893
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	54,9	56,4	54,1	55,5	53,7
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)	6,9	7,1	7,1	7,1	6,6
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek	369 000	328 900	328 900	328 900	328 900
Eget kapital	419 522	418 034	424 276	411 788	397 826
Soliditet (%)	82,9	83,0	83,7	81,6	86,2
Värdesäkring av eget kapital (%)	0,4	-1,5	3,0	3,5	1,7
Likviditet (%)	85,2	89,7	141,5	133,9	88,1
Kollekter					
Förmedlade rikskollekter	641	609	453	401	670
Förmedlade stiftskollekter	234	285	120	135	197
Förmedlade församlingskollekt	487	501	260	187	491
Församlingskollekt till egen verksamhet	211	160	101	95	190
Summa	1 573	1 555	934	818	1 548

Definitioner

Kyrko- resp. begravningsavgift

Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

Varav slutavräkning

För förklaring se redovisningsprinciper.

Begravningsverksamhetens nettokostnader

Begravningsverksamhetens totala kostnader inkl finansiella kostnader minus övriga intäkter och finansiella intäkter.

Personalkostnader/verksamhetsintäkter

Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Av- och nedskrivning/verksamhetsintäkter

Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Soliditet

Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Likviditet

Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar exkl varulager dividerat med kortfristiga skulder

Värdesäkring av eget kapital

Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Ideella arbetsinsatser

Pastoratets verksamhet bygger till viss del på ideella arbetsinsatser. Totalt har 1 353 (1 085) personer varit engagerade i olika delar av verksamheten på ideell basis. Siffrorna är inrapporterade av pastoratets församlingar. Ett nytt verktyg för inrapporteringen infördes 2022 vilket gör att uppgifterna inte är helt jämförbara mellan åren.

Årets resultat

Årets resultat för pastoratet exkl begravningsverksamheten uppgår till 1 488 tkr (19 390 tkr bättre än budgeterat). En stor del av budgetavvikelsen, 9,2 mnkr, förklaras av realisationsvinst vid försäljning av värdepapper för att få likvida medel till investeringar. Fastighetskostnaderna exkl näringsfastigheter blev 4,8 mnkr lägre än budgeterat och kostnaderna för den grundläggande verksamheten blev 8,8 mnkr lägre än budgeterat. Den skattepliktiga näringsverksamheten bidrog totalt till budgetavvikelsen med -2,6 mnkr (varav Katedralkaféet -3,8 mnkr och heltidsförskolan -1,2 mnkr).

Målsatt kapital

Enligt beslut i kyrkomötet ska kyrkofullmäktige fastställa ett långsiktigt mål för det egna kapitalets storlek, för att garantera en ekonomisk ställning som utgör en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar.

Pastoratets kyrkofullmäktige beslutade i maj 2023 att fastställa målsatt kapital till 369 000 tkr. Eget kapital per 31 december 2023 överstiger målsatt kapital med 50 522 tkr.

Finansiella instrument

Kyrkofullmäktige har fastställt övergripande principer för pastoratets medelsförvaltning. Gällande principer antogs år 2020 och innehåller bland annat etiska kriterier för placementsval samt regler för portföljsammansättning. Kyrkorådet beslutar om en mer detaljerad placeringspolicy. Den senaste placeringspolicyen beslutades 2021. Vid utgången av 2023 hade pastoratets långfristiga värdepappersinnehav ett marknadsvärde om 161 116 tkr (154 316 tkr).

Förvaltade stiftelser

Uppsala pastorat förvaltar 8 (8) stiftelser. Vid utgången av 2023 var det totala utgående kapitalet 49 113 tkr (51 066 tkr). Det samlade marknadsvärdet för stiftelsernas värdepappersinnehav var 65 310 tkr (59 284 tkr).

Väsentliga händelser 2023

Under året har pastoratets ledningsgrupp arbetat med utredningar inför framtida beslut om besparingar, för att uppnå en långsiktig ekonomi i balans.

Pastoratets nya kyrkoherde började sin tjänst i september efter att hennes föregångare hade gått i pension.

Nya församlingslokaler togs i bruk i den ombyggda prästgården i Gamla Uppsala. En ny heltidsförskola, Duvan, öppnade i ombyggda lokaler på nedervåningen i Sunnerstakyrkan.

Projekteringsarbete har pågått inför om- och tillbyggnad av krematoriet i Berthåga.

Arbetet har fortsatt inför övertagande av kyrkogårdsmark i Ulleråker från Kommunen och markbyte vid Berthåga kyrkogård. Avtal kommer att skrivas 2024.

Den 23 november 2023 drabbades Trossamfundet Svenska kyrkan av följderna av en så kallad ransomware-attack. Angreppet var omfattande och berörde hela Svenska kyrkan. Trossamfundet på nationell nivå stängde ner samtliga serverar för att förhindra att angriparen fick tillgång till känslig information, vilket i olika utsträckning påverkade all verksamhet inom hela Svenska kyrkan, inklusive Uppsala pastorat. Därefter har ett samordnat systematiskt arbete skett för att säkerställa att Svenska kyrkans serverar och datorer inte innehåller skadlig kod och att återstarta de genomgångna serverarna och systemen.

I Uppsala pastorat har mycket av arbetet varit fokuserat på att kunna bedriva ordinarie verksamhet utan det digitala stödet. Pastoratet drabbades mindre än många andra enheter inom Svenska kyrkan, då vi hade systemet Aveny, med bland annat löne- boknings- och ekonomisystem, på lokala serverar som inte angreps.

Pastoratet har inte drabbats av någon betydande ekonomisk skada, utan den är i huvudsak begränsad till kostnader kopplade till förseningsavgifter och dröjsmålsräntor, då det inte funnits ett fungerande flöde för fakturahanteringen. Arbetet pågår dels på den nationella nivån inom trossamfundet för att minska riskerna för att denna situation ska uppstå igen, dels inom pastoratet med att skapa lokala rutiner för ökad krisberedskap.

Framtida utveckling samt

väsentliga risker

Fortsatt förväntad inflyttning till Uppsala gör att antalet medlemmar inte bedöms minska nämnvärt framöver, trots att andelen kyrkotillhöriga av befolkningen minskar.

Våren 2024 kommer kyrkorådet att besluta om ett antal besparingar inför budget 2025, mot bakgrund av prognoser som visar på behov av framtida omprioriteringar. Fokus för besparingarna är verksamhet finansierad med andra medel än kyrkoavgiften samt fastigheter.

Det finns en risk att stiftet drar in strukturbidraget till Universitetskyrkan, vilket skulle få stor betydelse för pastoratets förmåga att nå ut till en stor kontaktyta med unga vuxna.

Kyrkostyrelsens beslut att inte tillåta lokala servrar från den 1 november 2024 är en osäkerhetsfaktor, då vi konstaterat att Uppsala pastorat klarade sig betydligt bättre från cyberattacken än de enheter som har driften i nationell nivå regi.

Om- och tillbyggnaden av krematoriet som projekteras under 2023 - 2024 med planerat genomförande 2025 är ett mycket stort projekt för pastoratet. Slutkostnadsprognosen exkl konstnärlig utsmyckning uppgår till 197 mnkr för investering och 13 mnkr för underhåll. Investeringen förutsätter att banklån tas upp redan under byggtiden. Tillstånd från Länsstyrelsen och bygglov förväntas under våren 2024. Investeringar i kyrkliga byggnader kommer även fortsatt att behöva finansieras med egna medel, och pastoratet kommer att behöva prioritera de viktigaste för att inte få likviditetsproblem.

Den kyrkoantikvariska ersättningen till långsiktigt underhåll av fastigheterna är fortsatt otillräcklig i förhållande till underhållsbehoven.

Beslutade och prognostiserade intäkter för pastoratet och begravningsverksamheten för perioden 2023–2026, se tabell här nedan.

Intäkter (tkr)	Plan 2026	Plan 2025	Beslut 2024	Utfall 2023	Förändring* (%)
Kyrkoavgift	227 902	225 352	217 964	209 655	4,0%
Begravningsavgift	89 951	83 164	77 244	75 024	3,0%
Ekonomisk utjämn.	-22 995	-22 529	-22 560	-23 737	-5,0%
Summa intäkter	294 858	285 987	272 648	260 942	4,5%

*Mellan 2023 och 2024

Klimat- och miljöarbete

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Uppsala pastorat bedriver krematorieverksamhet som är tillståndspliktig enligt miljöbalken. Krematoriet renar utsläpp från kvicksilver och dioxiner. Miljötillstånd för krematoriet är från 2017-07-06, gäller tills vidare och är utfärdat av Miljörovningsdelegationen, Länsstyrelsen i Uppsala. Tillståndet gäller 3 500 kremationer årligen. Under 2023 utfördes 2 767 kremationer.

Hållbarhetsrapport 2023

Hållbarhetsrapporten återfinns från och med 2023 som ett eget avsnitt i verksamhetsuppföljningen.

Resultaträkning

(Belopp i tkr)	Not	2023	2022
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		209 655	198 893
Begravningsavgift	3	75 024	65 849
Ekonomisk utjämning	4	-23 737	-23 414
Utdelning från prästlönetillgångar	5	345	430
Erhållna gåvor	6	1 641	1 782
Erhållna bidrag	6	40 445	33 832
Nettoomsättning	7	26 034	22 702
Övriga verksamhetsintäkter		1 919	541
Summa verksamhetens intäkter		331 326	300 615
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-2 700	-2 138
Övriga externa kostnader	8, 9	-130 497	-116 483
Personalkostnader	10	-182 058	-169 435
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		-22 853	-21 272
Summa verksamhetens kostnader		-338 108	-309 328
Verksamhetens resultat		-6 782	-8 713
Resultat från finansiella investeringar	11		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		8 392	2 559
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		999	463
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 121	-551
Summa resultat från finansiella investeringar		8 270	2 471
ÅRETS RESULTAT		1 488	-6 242

Balansräkning

TILLGÅNGAR (tkr)	Not	2023-12-31	2022-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	12	311 747	282 861
Inventarier, verktyg och installationer	13	16 882	15 574
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	14	11 802	34 302
Summa materiella anläggningstillgångar		340 431	332 737
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	15	111 565	115 425
Långfristig fordran begravningsverksamhet	3	1 022	662
Summa finansiella anläggningstillgångar		112 587	116 087
Summa anläggningstillgångar		453 018	448 824
Omsättningstillgångar			
Varulager		948	977
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		3 012	2 032
Fordran begravningsverksamhet	3	662	
Övriga fordringar		774	948
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	11 121	5 707
Summa kortfristiga fordringar		15 569	8 687
Kassa och bank	17	36 457	45 160
Summa likvida medel		36 457	45 160
Summa omsättningstillgångar		52 974	54 824
SUMMA TILLGÅNGAR		505 992	503 648

EGET KAPITAL OCH SKULDER (tkr)	Not	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital			
Balanserat resultat		412 775	419 017
Församlingsskyrkas fastighetsfond		5 259	5 259
Årets resultat		1 488	-6 242
Summa eget kapital		419 522	418 034
Långfristiga skulder			
	18		
Skulder till kreditinstitut		17 300	17 900
Gravskötselskuld	19	8 084	7 714
Summa långfristiga skulder		25 384	25 614
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		600	600
Skuld begravningsverksamhet	3	0	2 546
Leverantörsskulder		21 982	21 182
Gravskötselskuld	19	1 001	1 798
Skatteskulder		196	140
Övriga skulder	20	7 072	5 865
Villkorade bidrag	21	2 482	3 847
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	27 753	24 022
Summa kortfristiga skulder		61 086	60 000
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		505 992	503 648

Förändring i eget kapital

	Balanserat resultat	Församlings- kyrkas fastig- hetsfond	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2022-01-01	406 530	5 259	12 487	424 276
Omföring av föregående års resultat	12 487		-12 487	0
lanspråktagande av församlingskyrkas fastighetsfond	0	0		0
Årets resultat			-6 242	-6 242
Eget kapital 2022-12-31	419 017	5 259	-6 242	418 034
Ingående balans 2023-01-01	419 017	5 259	-6 242	418 034
Omföring av föregående års resultat	-6 242		6 242	0
lanspråktagande av församlingskyrkas fastighetsfond	0	0		0
Årets resultat			1 488	1 488
Eget kapital 2023-12-31	412 775	5 259	1 488	419 522

Församlingskyrkas fastighetsfond utgör ett ändamålsbestämt eget kapital. Det ska användas till Uppsala domkyrkas behov, t ex drift och underhåll. Under året har 0 tkr (0 tkr) lanspråktagits ur fonden.

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	2023	2022
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		-6 782	-8 713
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		22 853	21 272
Omklassificering av pågående nyanläggning till kostnad		237	13
Ökning/minskning av avsättningar		0	0
Resultat vid försäljning av materiella anläggningstillgångar		-297	-56
Erhållen ränta		999	463
Erhållen utdelning		2 662	2 559
Erlagd ränta		-1 121	-551
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		18 551	14 987
<i>Kassaflöde från förändring i rörelsekapital, långfristig gravskötselskuld och begravningsverksamheten</i>			
Minskning+/ökning- av kortfristiga fordringar		-6 852	11 117
Ökning+/minskning- av kortfristiga skulder		1 086	7 119
Minskning+/ökning- av långfr fordran till begravningsverksamheten		-360	-662
Ökning+/minskning- av långfristig gravskötselskuld		370	-1 173
Ökning+/minskning- av långfr skuld till begravningsverksamheten		0	-2 546
Kassaflöde från den löpande verksamheten		12 795	28 842
Investeringsverksamheten			
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar		-30 788	-35 742
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		300	200
Förvärv av finansiella placeringar		-410	-2 505
Försäljning av finansiella placeringar		10 000	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-20 898	-38 047
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		0	0
Amortering av lån		-600	-600
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-600	-600
Årets kassaflöde			
Likvida medel vid årets början		45 160	54 965
Förändring inom likvida medel		-8 703	-9 805
Likvida medel vid årets slut	23	36 457	45 160

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Grunder för upprättande

Årsredovisning

Pastoratets årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554), begravningslagen (1990:1144) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år om inget annat anges.

KRED:s beräkningsmall för administrativ avgift begravningsverksamheten har anpassats för att fungera för pastoratet.

Värderingsgrund

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges.

Belopp

Samtliga belopp är angivna i tusentals kr (tkr) om inget annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Kyrkoavgift och begravningsavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet erhålls en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten. Begravningsavgiften intäktsredovisas på motsvarande sätt.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångarna har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing (hyra)

All leasing, både när pastoratet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifterna i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Löner och ersättningar som avser räkenskapsåret men utbetalas i januari efterföljande år redovisas dock normalt inte som upplupna kostnader.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en pensionskostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Pastoratets inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom den 9 februari 2021 fastställt att Svenska kyrkans nationella nivåns tillhandahållande av IT-tjänster och administrativa tjänster till Svenska kyrkans församlingar, kyrkliga samfälligheter och stift inte utgör näringsverksamhet. Högsta förvaltningsdomstolens domskäl är principiellt utformade och domen har generell räckvidd. Den kan därmed tillämpas på alla typer

av tillhandahållanden som sker mellan olika enheter inom trossamfundet Svenska kyrkan i syfte att bedriva Svenska kyrkans verksamhet.

Det innebär att från och med första januari 2021 kan de enheter som fakturerar andra inomkyrkliga enheter göra detta moms- och skattefritt (församlingar, pastorat, stift samt nationell nivå).

I den mån pastoratet bedriver näringsverksamhet riktad till utomkyrkliga enheter är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamheten kan undantas från skatteplikt om den har en naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla.

Pastoratet är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I pastoratet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3. Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld. De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då pastoratets ändamål är religiös verksamhet. Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader. Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som övriga verksamhetsintäkter respektive övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Till anskaffningsvärdet räknas även in kostnader som är direkt hänförliga till förvärvet.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt genom linjär avskrivning över den bedömda nyttjandeperioden. Mark, utöver kyrkogårdsmark, skrivs inte av, då nyttjandeperioden är obegränsad.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

Följande avskrivningstider tillämpas

Kyrkogårdsmark	33–50 år
Markanläggningar	5–33 år
Byggnader	10–50 år
Bilar	5–10 år
Datautrustning	5 år
Övr inventarier, installationer och verktyg	5–10 år

Utöver avskrivningstiderna ovan, finns det mer specifika avskrivningstider för ingående komponenter.

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

K3 och komponentindelning

I samband med övergången till K3 (2014) delades vissa av pastoratets materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Förbrukningsinventarier

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 62% av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som en kostnad (förbrukningsinventarier).

Finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav – portföljvärdering

Pastoratet har definierat en värdepappersportfölj. För de instrument som ingår tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att vid prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Vid varje balansdag sker en prövning av portföljens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde, det vill säga marknadsvärdet.

Varulager

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först-in-först-ut-principen. Nettoförsäljningsvärdet är försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar pastoratets in- och utbetalningar uppdelade på den löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar pastoratet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid om högst tre månader som är noterade på en marknadsplats.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Pastoratet gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. Inga uppskattningar och antaganden har identifierats som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande år.

Noter till resultat- och balansräkning

Not 3 Begravningsverksamhet

Uppsala pastorat är huvudman för begravningsverksamheten inom pastoratets geografiska område. Begravningsverksamheten finansieras av begravningsavgiften. Begravningsavgiften får inte användas till annat än de uppgifter som anges i begravningslagen

Begravningsverksamhetens särredovisning

	2023	2022
Verksamhetens intäkter		
Begravningsavgift – likvid erhållet under året från Skatteverket	71 456	59 019
Justering för regleringspost för resultatet 2021 (2020)	2 546	6 168
Övriga intäkter	8 498	7 110
Summa verksamhetens intäkter	82 500	72 297
Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	-31 232	-28 417
Övriga kostnader	-37 014	-32 936
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-9 611	-9 769
Summa verksamhetens kostnader	-77 857	-71 122
Finansiella poster		
Ränteintäkter	3	26
Räntekostnader	-5 668	-1 863
Begravningsverksamhetens överskott/underskott	-1 022	-662
Justeringar för rättelser av tidigare år inom Eget kapital	0	0

Kommentarer till årets verksamhet

Begravningsverksamhetens underskott 2023 förklaras av att både den interna räntekostnaden och det centrala avtalets löneökningar blev högre än budgeterat. Underskottet 2022 förklaras av ökade kostnader för räntor och energi.

Begravningsavgift redovisad i resultaträkningen	2023	2022
Begravningsavgift – erhållet under året	74 002	65 187
Avgående under-/överskott enligt resultatsammanställningen	1 022	662
Summa begravningsavgift redovisad i resultaträkningen	75 024	65 849
Pastoratets skuld till begravningsverksamheten		
Ingående skuld	1 884	8 714
Reglering av 2020 års överskott		-6 168
Reglering av 2021 års överskott	-2 546	
Årets underskott	-1 022	-662
Justeringar för rättelser av tidigare år inom Eget kapital	0	0
Utgående skuld	-1 684	1 884
Varav långfristig fordran	-1 022	-662
Varav kortfristig fordran	-662	
Varav kortfristig skuld		2 546

Tillgångar som nyttjas av begravningsverksamheten

Begravningsverksamheten förfogar över tillgångar för 136 333 tkr (142 115 tkr) vilket motsvarar 41% (48%) av Uppsala pastorats materiella anläggningstillgångar (exkl pågående nyanläggningar).

Finansiering av anläggningstillgångar

Pastoratet har en extern upplåning hos SEB på 17 900 tkr (18 500 tkr) för finansiering av anläggningstillgångar i begravningsverksamheten.

Not 4 Ekonomisk utjämning

Alla församlingar och pastorat omfattas av ett inomkyrkligt utjämningsystem. Syftet med utjämningen är att omfördela en del av kyrkoavgiften och därigenom bibehålla en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämningen.

Not 5 Utdelning från prästlönetillgångar

Prästlönetillgångarna är stiftelseliknande förmögenheter. Minst 50 % av avkastningen går till församlingar och pastorat som har andelar i avkastningen och resterande går till det inomkyrkliga utjämningsystemet. Andelarna innebär inget inflytande i förvaltningen och går ej heller att överlåta. Pastoratet har 1,5 (1,5) andelar i avkastningen från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna.

Not 6 Erhållna gåvor och bidrag

Pastoratets verksamhet bygger till viss del på ideella arbetsinsatser. Totalt har ca 1 353 (1 085) personer varit engagerade i olika delar av verksamheten på ideell basis. I siffran ingår pastoratets ungdoms- och vuxenkörer.

	2023	2022
Församlingskollekt till egen verksamhet	151	121
Gåvor till församlingens verksamhet	1 490	1 661
Summa gåvor	1 641	1 782
Bidrag		
Kyrkoantikvarisk ersättning och kyrkunderhållsbidrag	8 083	5 796
Bidrag från stiftet	7 684	6 082
Driftbidrag till kyrkans heltidsförskolor	17 411	14 658
Arbetsmarknadsbidrag	2 393	2 439
Övriga statliga bidrag	313	795
Övriga kommunala bidrag	3 706	3 605
Övriga bidrag	855	457
Summa bidrag	40 445	33 832

Not 7 Nettomsättning

	2023	2022
Gravskötselintäkter	6 210	6 274
Tillhandahållande av varor och tjänster till inomkyrkliga enheter	2 101	1 189
Hysesintäkter	1 194	825
Deltagaravgifter	734	600
Entréavgifter	2 415	1 681
Intäkter från näringsverksamhet	7 697	6 652
Clearingintäkter	913	1 092
Övriga intäkter	4 770	4 389
Summa	26 034	22 702

Not 8 Operationella leasingavtal (hyror)

Leasetagare	2023	2022
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal.		
Förfaller till betalning inom ett år	8 713	8 476
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	17 765	15 731
Förfaller till betalning senare än fem år	246	0
Under perioden (året) kostnadsförda leasingavgifter	8 573	8 186

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp.

Leasegivare	2023	2022
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	1 765	1 678
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	3 865	3 627
Under perioden (året) erhållna leasingavgifter	1 696	1 497

Pastoratet har en lägenhet som hyrs ut som tjänstebostad åt domprosten. Hyresförhållandet är reglerat enligt kyrkoordningen och kollektivavtal som innebär att när domprosten lämnar sin tjänst ska bostaden frånträdas.

Not 9 Arvode och kostnadsersättning till revisor

	2023	2022
Kvalificerade revisorer		
PwC Sverige		
Revisionsuppdrag	338	298
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	31	65
Övriga valda revisorer		
Revisionsuppdrag	16	16

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på pastoratets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlas av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 10 Personal

Medelantalet anställda	2023	2022
Totalt medelantal anställda	287	274
Kvinnor (%)	63	62
Män (%)	37	38

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 26 250 kr (24 150 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelning i kyrkorådet

Kvinnor (%)	55	55
Män (%)	45	45

Könsfördelning i pastoratets ledningsgrupp

Kvinnor (%)	58	58
Män (%)	42	42

Löner, arvoden och andra ersättningar (tkr)

Ledamöter i kyrkorådet samt kyrkoherde*	1 531	1 447
Anställda	126 199	118 348

*Arvoden till förtroendevalda i kyrkofullmäktige, kyrkoråd, församlingsråden m. fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.

Arbetsmarknadsbidrag

Under året erhållna arbetsmarknadsbidrag	2 393	2 427
--	-------	-------

Ersättning till ordföranden i kyrkoråd (tkr)

Till ordföranden i kyrkorådet har ersättning utgått med	145	133
---	-----	-----

Pensionskostnader och andra sociala avgifter (tkr)

Pensionskostnader exkl särskild löneskatt	6 882	6 465
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal (inkl löneskatt)	40 582	36 628

Pastoratet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 11 Resultat från finansiella investeringar

Resultat från finansiella anläggningstillgångar	2023	2022
Utdelning	2 662	2 559
Realisationsresultat vid försäljning	5 730	0
Summa	8 392	2 559
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	999	463

Not 12 Byggnader och mark

	2023	2022
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	589 857	574 035
Inköp	0	70
Omklassificeringar (från pågående arbete)	48 242	15 752
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	638 099	589 857
Ackumulerade bidrag och offentliga bidrag		
Vid årets början	-57 402	-52 983
Omklassificeringar (från pågående arbete)	-209	-4 419
Summa ackumulerade bidrag och offentliga bidrag	-57 611	-57 402
Netto ackumulerade anskaffningsvärden	580 488	532 455
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-249 590	-231 733
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar enligt plan	-19 147	-17 857
Utgående ackumulerade avskrivningar	-268 737	-249 590
Ackumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-4	-4
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets nedskrivningar	0	0
Summa ackumulerade nedskrivningar	-4	-4
REDOVISAT VÄRDE VID ÅRETS SLUT	311 747	282 861

Not 13 Inventarier, verktyg och installationer

	2023	2022
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	59 118	57 396
Omklassificeringar (från pågående arbete)	28	0
Nyanskaffningar	4 990	2 421
Försäljningar och utrangeringar	-2 392	-699
Summa ackumulerade anskaffningsvärden	61 744	59 118
Ackumulerade bidrag och offentliga bidrag		
Vid årets början	-1 764	-1 764
Omklassificeringar (från pågående arbete)	0	0
Årets bidrag	0	0
Summa ackumulerade bidrag och offentliga bidrag	-1 764	-1 764
Netto ackumulerade anskaffningsvärden	59 980	57 354
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-41 733	-38 872
Försäljningar och utrangeringar	2 388	555
Årets avskrivningar enligt plan	-3 706	-3 416
Utgående ackumulerade avskrivningar	-43 051	-41 733
Ackumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-47	-47
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-47	-47
REDOVISAT VÄRDE VID ÅRETS SLUT	16 882	15 574

Anläggningstillgångar som inte får redovisas i balansräkningen

Pastoratet innehar tillgångar som enligt kulturmiljölagen (SFS 1988:950, 4 kap) ska bevaras, förtecknas och vårdas enligt lagens regler. Tillgångarna finns upptagna i en speciell digitaliserad förteckning. Det går inte att koppla tillgångarna till mätbara ekonomiska fördelar i framtiden och postens anskaffningsvärde eller värde kan inte mätas på ett tillförlitligt sätt.

Not 14 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	2023	2022
Vid årets början	34 302	12 397
Investeringar (utgifter under året)	26 007	34 992
Under året erhållna bidrag och/eller offentliga bidrag	-209	-1 741
Omklassificering till kostnad	-237	-13
Omklassificering till maskiner och inventarier	-28	0
Under året färdigställda tillgångar (byggnader och mark)	-48 033	-11 333
UTGÅENDE BALANS	11 802	34 302

Den största under året färdigställda tillgången är verksamhetsanpassning Gamla Uppsala prästgård, 34 943 tkr.

Not 15 Värdepappersinnehav

	Redovisat värde	Marknadsvärde på bokslutsdagen
Långfristiga värdepappersinnehav		
Noterade aktiefonder	50 228	107 054
Noterade räntefonder	59 941	52 666
Onoterade långfristiga placeringar	1 396	1 396
Summa långfristiga värdepappersinnehav	111 565	161 116
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2023	2022
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	117 925	115 420
Investeringar under året	410	2 505
Försäljningar/avyttringar	-4 270	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	114 065	117 925
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-2 500	-2 500
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-2 500	-2 500
Utgående bokfört värde	111 565	115 425

Not 16 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023	2022
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda försäkringspremier	1 968	1 777
Förutbetalda hyror	1 713	1 598
Övriga förutbetalda kostnader	2 126	1 357
Upplupna intäkter		
Kyrkoantikvarisk ersättning och kyrkounderhållsbidrag, beviljat men ej utbetalt	5 035	922
Övriga upplupna intäkter	279	53
Summa	11 121	5 707

Not 17 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 36 273 tkr (45 034 tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinarie banktillgodohavande.

Not 18 Långfristig skuld

	2023	2022
Andel av långfristiga skulder som förfaller senare än 5 år efter balansdagen		
Skulder till kreditinstitut *	14 300	14 900
Gravskötselskuld	4 911	5 321

* Avser begravningsverksamheten, se not 3.

Not 19 Gravskötselskuld

	2023	2022
Långfristig skuld		
Pastoratets åtagande (serviceverksamheten)	8 084	7 714
Kortfristig skuld		
Pastoratets åtagande (serviceverksamheten)	1 001	1 798

Not 20 Vidareförmedlade bidrag

	2023	2022
Ingående skuld		
Under året mottagna bidrag	530	446
Under året förmedlade bidrag	1 943	2 119
	-1 844	-2 035
Utgående skuld	629	530

Not 21 Villkorade bidrag

	2023	2022
Ingående balans		
Erhållet under året	3 847	1 659
lansspråktaget under året	521	2 203
	-1 886	-15
Summa utgående balans	2 482	3 847
Specifikation av utgående balans		
Bidrag till förvärv och hantering av konstverk	900	2 100
Skuldförda bidrag till verksamheten	1 582	1 747
Summa	2 482	3 847

Not 22 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023	2022
Upplupna löner	41	0
Upplupna semesterlöner	10 982	10 670
Upplupna pensionskostnader	8 110	7 653
Upplupna sociala avgifter	3 349	3 188
Övriga upplupna kostnader	5 060	2 251
Företbetalda intäkter	211	260
	27 753	24 022

Not 23 Likvida medel

Specifikation av likvida medel vid årets slut	2023	2022
Kassa och bank	36 457	45 160
	36 457	45 160

Underskrifter

Årsredovisning 2023, Uppsala pastorat

Organisationsnummer 252003-0145

Uppsala, den dag som framgår
av elektronisk underskrift

Kyrkorådet

Kerstin Ramdén
Ordförande

Ove Grip
Förste vice ordförande

Maria Hillerdal
Andre vice ordförande

Johanna Almkvist

Peder Granath

Ann-Sofie Hååg

Arne Sandemo

Martin Nilsson

Per-Markus Risman

Ingela Bengtsson

Kyrkoherden / Domprosten

Matilda Helg

Revisorerna

Vår revisionsberättelse har angivits
den dag som framgår av elektronisk
underskrift.

Hans Edlund
Förtoendevald revisor

Björn Wall
Förtoendevald revisor

Maria Wigenfeldt
Auktoriserad revisor
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Revisionsberättelse

Till kyrkofullmäktige i Uppsala Pastorat, org.nr 252003-0145

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Uppsala Pastorat för år 2023. Församlingens årsredovisning ingår på sidorna 31-56 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av församlingens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kyrkofullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen för pastoratet.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De icke-auktoriserade revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till pastoratet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-30. Det är kyrkorådet som har ansvaret för den andra informationen.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Kyrkorådets ansvar

Det är kyrkorådet som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Kyrkorådet ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar kyrkorådet för bedömningen av församlingens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta

verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftet avser att likvidera pastoratet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av församlingens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i kyrkorådets uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att kyrkorådet använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om församlingens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en församling inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera kyrkorådet om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De icke-auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av församlingens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av kyrkorådets förvaltning för Uppsala Pastorat för år 2023.

Vi tillstyrker att kyrkofullmäktige beviljar kyrkorådets ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till pastoratet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Kyrkorådets ansvar

Kyrkorådet ansvarar för församlingens organisation och förvaltningen av församlingens angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma församlingens ekonomiska situation och att tillse att församlingens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och församlingens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av kyrkorådet i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot pastoratet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot pastoratet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för församlingens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, viktiga åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Uppsala den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Maria Wigenfeldt
Auktoriserad revisor

Hans Edlund

Björn Wall

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till kyrkofullmäktige i Uppsala Pastorat, org.nr 252003-0145

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2023 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

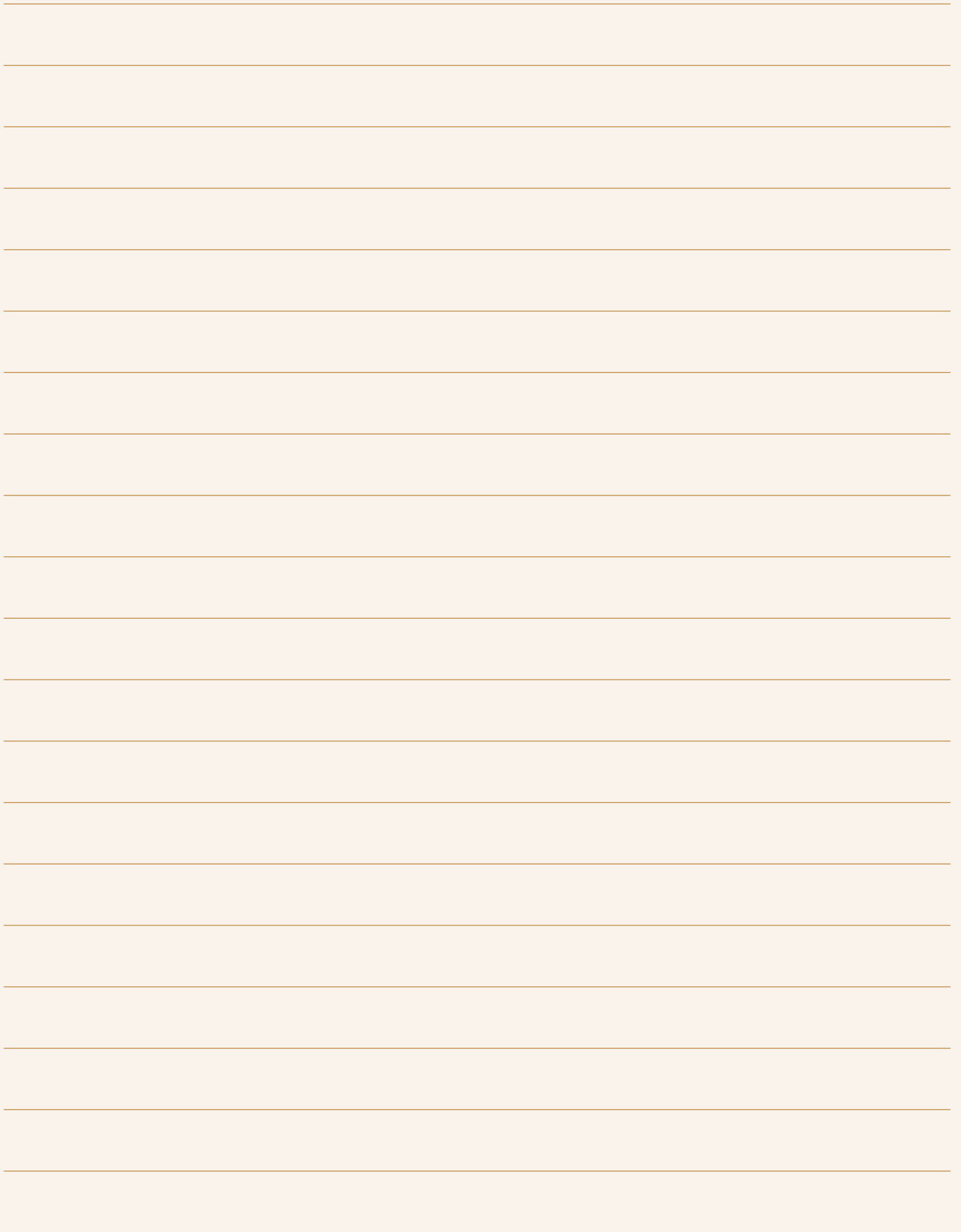
Uttalande

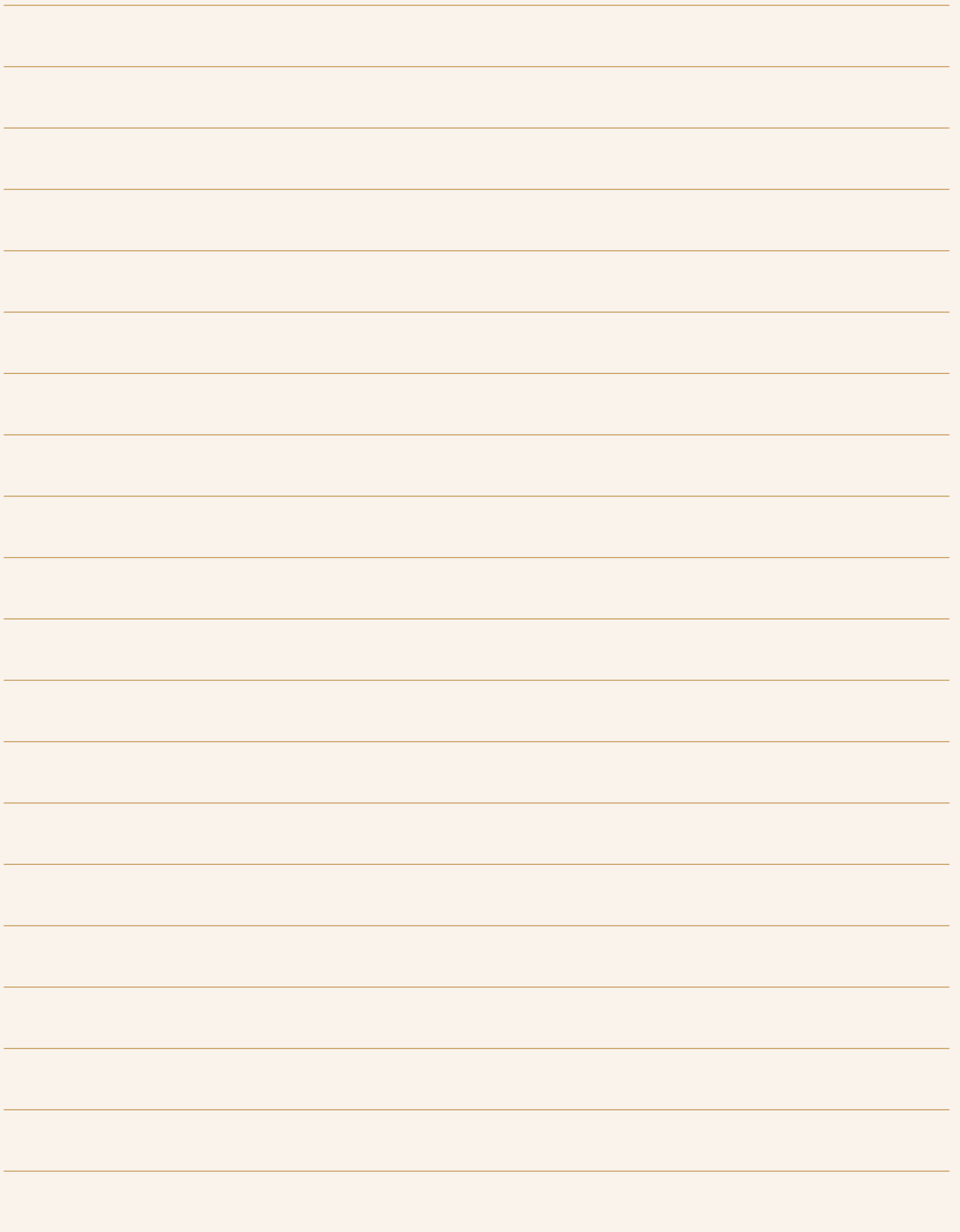
En hållbarhetsrapport har upprättats.

Uppsala den dag som framgår enligt min digitala påskrift
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Maria Wigenfeldt
Auktoriserad revisor

Vision:
**Tillsammans
för Livet –
möte mellan
Gud och
människor
i Uppsala.**

**Svenska
kyrkan**

Uppsala

018-430 35 00
svenskakyrkan.se/upsala
upsala@svenskakyrkan.se